

IZ SLOVENSKIH NASELBIN.

Joliet, Ill., 17. jan. — Koliko prebivavcev šteje Joliet? Pravkar je izdal washingtonski urad za ljudsko štetje neko poročilo, katero kaže, da je mestno Joliet dne 1. julija 1916 uradno štele 38,010 prebivavcev. To je nastarek za 3,340 nad uradnim številom ob popisovanju ljudstva leta 1910, ko je štel Joliet 34,670. Te številke se ticejo samo prebivavstva v jolietskem območju. Izven mestnih mej živi še kakilj 15 do 20 tisoč prebivavcev, ki so nujno veši v neposredni zvezi z mestom. Ko se mestno meje raztegnejo dalje in priklopijo sosedni okoliščini mestu, kar se menda zgodi v dogledni bodočnosti, bo štel Joliet nad 50 tisoč prebivavcev. Po velikosti mest v državi Illinois je Joliet na sedmem mestu po slednji vrsti: Chicago, Peoria, East St. Louis, Springfield, Rockford, Quincy in — Joliet.

— Prav lep pogrebni izpredvod sta priredili društvo sv. Jožefa št. 2 K. S. K. J. in sv. Družine št. I. D. S. D. danes popoldne svojemu članu Marku Kočevarju, ki je umrl v ponedeljek dopoldne na pljučnico v cvettu svojega življenja, star šele 28 let, kakor smo zadnjic poročali natančneje. Tu ni imel nobenih sorodnikov, v star domovini pa zapušča le mater v vasi Malo Šeče pri Metliku. N. p. v m.!

— Smrtno se je ponesrečil pri delu v tovarni Illinois Steel-družbe v ponedeljek zjutraj Gustav Lipovac, 50 let star, oženjen. Započa svojo ženo in tri otroke v starem kraju, a brata Johna v West Virginiji.

— Rojenica se je oglašila v ponedeljek zvečer pod h. št. 203 Ruby street, kjer stanejo g. Nicholas Zugel s svojo družino. Podarila mu je čvrsto deklenco, tako da ima sedaj pet hčera in dva sinova, od katerih najstarejši, namreč George, že nekaj let pridno napreduje v soli črni umetnosti pri Amer. Slovenscu, tako da postane sčasoma izvrsten tiskar.

— Naši rojaki, stanujoči ob cestah proti Theiler's parku, imajo vedno več tovaren v svoji bližini. Na severni zapadni strani reke Desplaines so nam reč zdaj že sledče velike industrije in tovarne: The Coal Products Co., The National Match Co., The Phoenix Horseshoe Co., The Superior Chemical Co., The General Refractories Co. itd.

— \$500,000 namerava potrošiti Northern Illinois Cereal Company v bližnjem Lockportu za ponovnožitev in povrčanje svojih tovarniških poslopij. Nova poslopnja se zgradi na osem akrov velikem družbenim ozemljem ob zapadnem bregu Illinois-Michiganskega kanala nasproti sedanje družbine tovarne ob 12. cesti v Lockportu.

— \$600 za obe nogi. Šeststo doljetje je znesek, ki je bil izplačan Milačiu Cerkusu, 37 let staremu Poljaku, v sodnika Hooperja sodilnicu dne 3. t. m. popoldne za izgubo obej njegovih nog. Cerkus je šel čez povzdignjeni železnični tir ob Ohio streetu popoldne 11. nov. 1916. Zadel ga je vlak Santa Fe-železnice in mu odtrgal obe nogi pod kolenoma. Cel teden so zdravniki v bolnišnici sv. Jožeta mislili, da bo umrl, a je okrevl. Po svojem odvetniku je vložil tožbo proti železnični družbi. Priviločil so pa v to, da mu dajo \$600. Površno dokazovanje je sledilo. Sodnik Cooper je poučil poročo, naj izreče razsodbo za dogovorjeni znesek, in to se je zgodilo, ne da bi poroča zapustila poročniško klop. Cerkusu sta pomagala iz sodilnice dva prijatelja do avtomobila, ki je čkal na cesti pred sodiščem. Veter je prividal njegovi prazni hlačnici, nemški priči nezgodne. Revez ima ženo in dva otroka "nekje na Poljskem".

— Jolietski župan Barber je pred kratkim objavil finančno poročilo o mestnih dohodkih in stroških v preteklem letu. Poročilo podpira dejstvo, da je imelo mesto Joliet dne 1. jan. 1916 skupnega dolga \$546,279.51, a da se je zmanjšal dolg do konca leta za \$68,027.48. Vsi stroški lanskoga leta so bili poravnani s tekočimi letnimi dohodki.

— Več sto dollarjev škode je napravil ogenj v tovarni Illinois Steel-družbe in sicer v oddelku zvanem "rod mill" v ponedeljek zvečer.

— Mraz še traja, vendar je znatno odnejden od zadnje nedelje, ki je bila doleslj najmrzljiva v tej zimi, kajti topomer je kazal res 10 stopinj pod nivo v rano jutro.

— Zblaznel v kaznilnici. Neki Dominico Ragazzino, 40 let star, ki je izza leta 1907. v doomsrnem zaporu v državni kaznilnici v Jolietu, je v ponedeljek popoldne z velikim nožem ne-

sem na opicarje; pripovedovali so mi z mrzljico hitrostjo, da človek je izjena žival, in da so pred nekaj leti repodpadli ljudem, in da bodo tudi mezinogi na nogah kmalu odpadli. Preklinali so rojstni kraj in to zato, ker je vse polno slovensko-katoliških cerkev in sol. Imenovali so sami sebe na prednaska stranka in govorili meni, kakor tudi sami sebi nekakšne pteje besede, nerazumljive. "Slovenijo mora zagniti s površja," ponavljali so ti sinovi slovenskih mater. Vprašal bi rad, da kateri od teh strank bode zgodovina slovenska lepše pisala: ali od onega, kateri ljubi in gori za svoj narod? ali od tega, kateri preklinja, kar je nam v vsakem domoljubnemu Slovenscu sveto?

Spošljeno pa tudi lahko rečem, da župnik sv. Štefana vidno napreduje. Na župnik je zelo priljubljen v celi župniji in ni nikak ptejec ali Austrijec, ampak Slovenec, slovenski duhovnik.

Tudi društvo sv. Štefana lepo napreduje in je v ponos celji župniji. Le žal, da se dajo rojaki kaj lahko napeljati v kakšno ptoju in dvomljivo zavarovalnico, kjer je bilo že toliko rojakov prevarjenih in oslepjenih: plačujejo pteje svoj težki prisluženi denar, potem si pa še v dvonu, še bode li izplačala posmrtna tvojim dragim, ako te nešreča zadeže.

S tem prav iskreno pozdravljam Slovenske in Slovenke, ki čitajo ta kat. list. Slovenec.

Gilbert, Minn., 11. jan. 1917. — Dražgi mi Amerikanski Slovenec: — Zadnji mesec sem pisal dopis in omenil našega župnika. Potem se je pa nekaj dogodilo, kar naj tudi pride na svitlo. Dne 29. dec. 1916. so se zbrali naši farani ter so šli v župnišče, da skažejo svojo udanost in spoštovanje župnika. Podarili so mu lepo zlato uro, kot dar vseh faranov, v spomin 25-letnici mašništva s'pristavkom, naj učaka 50-letnico med njimi. Narodni Vestnik pa prinese v d. št. 9. januarja 1917, da je č. g. Bilban obhajal 25-letnico in povabil samo Rev. Širerja in nekoga francoskega duhovnika iz duluške škoje. Resnica pa je, da se omenjena č. g. prišla prostre volje, ker župnik nameraval nobene slavnosti. Kje je N. V. staknil to novico, je samo njemu mogče, ker mu je največje veselje, če se zamore "kaj ponorčevati iz kakega duhovnika. Res podučljiv časopis, katerega urejuje katoliški duhovnik.

Spošljeno mnedenje vseh narodov na Gilbertu je, da je naš župnik res veden vsega spoštovanja in vse udanosti. V nedeljo se je č. g. župnik v ganljivih besedah zahvalil za priznanje kar je vsem šlo do srca. Deluje med nami komaj 10 mesecov, pa smo vse spoznali v njem pravega moža, darslavno so ga črnili na Evestrelju nekateri ljudje, katerim ni nobena reč sveta. Iz verodostojnih virov vemo, da je bil na čelu vseh teh spletkarjev urednik N. Vestnika.

Pozdrav vsem resnicoljubom po ceли Ameriki. Frank Ulčar.

Drobiz iz slovenskih listov.

Cleveland, O. — V slovenski župniji sv. Vida je bilo v letu 1816. — krščenih 548 otrok, poročenih 79 parov, umrlih 142 obeh (67 odraslih in 75 otrok), mrtvorjenih 14 otrok. — Dne 8. jan. t. l. je bilo kar sedem mladičev naenkrat v župniji sv. Vida, in sicer: Jakob Kucler, 33 let star, doma iz Horjulaški; Edvard Vidmar, 5 let star; Anton Matjašič, 9 let star; Frank Rijler, 29 let star, doma iz Roba; Angela Malovič, roj. Kočevar, 19 let star, zapušča 3-letnega otroka, moža, staršete brate in sestre; Edvard Vintar, 3 leta star, in Ana Rode, 10 let starca. — V Newburgu je umrl Paul Kekić, 57 let star bogataš, splošno znan med Hrvati in Slovenci. Istotom je umrla Jožefina Simončič, soproga Johana Simončiča, rojena v Clevelandu. Župnija sv. Lovrenca je imela pretečeno leto 27 porok, 175 krstov in 60 pogrebov (18 odraslih in 42 otrok); z novim letom so se začeli v župniji pobirati prostovoljni doneski za nove zvone. — V Collinwoodu je umrl John Krašovec, p. d. Pavlovec, 39 let star. Slovenska župnija v Collinwoodu je imela leta 1916. vseh dohodkov \$9,068.80 in stroškov \$8,894.96. — Predpriprave za ogromen bazar vseh slovenskih narodnosti v Clevelandu so v polnem teku. Bazar se bo vršil 11. marca v Češki-narodni dvorani. Sodelovanje so obljubile vse stranke brez izjeme.

Nokomis, Ill. — Umrl je tu 30. dec. rojek Frank Deželak, 43 let star, oženjen, doma blizu Celja na Stajerskem. Calumet, Mich. — Tukajšnja slovenska fara sv. Jožef je cerkvna dolga samo še \$4,500, katerega upa izplačila letos. — Dramatično in izobraževalno društvo Phoenix si je izobilovo dne 7. t. m. slednji novi odbor: Predsednik, Math Kobe ml.; podpredsednik, Jos. Plautz ml.; tajnik, John Klobočar; blagajnik, John Ilenich; nadzorniki, Rev. L. F. Klopčič, Frank Kestner in John Lamut; igrovodja, Rev. F. L. Klopčič. Društvo je v dobre finančni stanju. — Gdje, Agnes Agnič se je na Novogorata in vrnila na Soo, kjer je nastavljena kot učiteljica v javni šoli.

Milwaukee, Wis. — Izid seminja in veselice, katero so priredili "Zjednjeni Tukaj v Ameriki sem bil zaseden v to mešanicu, katera se je imenovala tudi "klub socialistov", meñe da so tukaj zbrani ljudje, da se borijo za defavski stan. Pa naletel

"Slovenci" v prid bednim rojakom po vojni v staru domovini v nedeljo 7. t. m., je bil več kot vsestransko zadovoljiv. Ostalo bo okoli \$500 cistega dobička. Poprejšnje prieditev so prinesle \$600, tako da znaša bančna vloga za slovenske vojne revče sedaj že okoli \$1,100.00. Milwaukee častno rešuje svojo rodoljubno dolžnost. "Želite bi bilo, da bi se našli posnemali tudi v drugih naselbinah, in storilo bi se lahko zelo mnogo," piše milwauška "Slovenija", ki pravi nadalje: "Dosegaj še nobena druga naselbina ni našla tako lepe vso, kot je ravno naša, akoravno se druga ponašajo, da so večje po številu naših rojakov."

KAKO JE NAPOLEON MISLIL O VOJNI?

Napoleon Veliki je o vojni izrekal oziroma napisal naslednje misli: Vojna je potreba, kateri se človeštvo ne more odtegniti. Večni mir je himera; vsa zgodovina je prepletena z vojnami svetom: Marsa imajo vse vere starega veča in še danes se proglaša prvenstvo moči in vojnega duha najdemo tudi v običajih najkrotkejših ljudstev, ki občudujejo in nagrajajo vrline vojnebitnosti tudi v dobi miru, ko prisostvujejo in se navdušujejo ob telovadnih atletičnih igrah, ki so priprava na mogočo vojno. In vsi igrokazi, ki spominjajo na vojno ali na vojno organizacijo vnašajo ljudsko dušo, ki se pokori nekih slapih, ki dremljiv v vsakem človeku. To nam pojasnjuje, zakaj najdemo ljudstvo ob proglašitvi vojne napovedi pripravljen za vsako žrtev. Končno — kaj je arnada? Ljudstvo, ki uboga!

Dalje je Napoleon rekel o vojni: Neizbežne vojne so vedno pravilne. Vojna je loterija, v kateri smejeta narediti tvegli le majhne vso. — Prisotnost vojskovodje je neobhodno potrebna; on je glava arme, on je vse. Niso bile rimske legije, ki so podvrgle Galiju, marveč Julij Cesar; ni bila kartaginska vojska, ki je vzbujala trepet republikanske armade pred rimskimi vratimi, marveč Hanibal; niso bile makedonske falange, ki so prodrije do Indije, marveč Aleksander; ni bila francoska armada, ki je zanesla vojno na Wesero in Ino, marveč Turenna; niso bila pruska vojska, ki je sedem let branila Prusijo pred tremi največjimi evropskimi silami, marveč Friderik Veliki.

Spošljeno mnedenje vseh narodov na Gilbertu je, da je naš župnik res veden vsega spoštovanja in vse udanosti. V nedeljo se je č. g. župnik v ganljivih besedah zahvalil za priznanje kar je vsem šlo do srca. Deluje med nami komaj 10 mesecov, pa smo vse spoznali v njem pravega moža, darslavno so ga črnili na Evestrelju nekateri ljudje, katerim ni nobena reč sveta. Iz verodostojnih virov vemo, da je bil na čelu vseh teh spletkarjev urednik N. Vestnika.

Pozdrav vsem resnicoljubom po ceли Ameriki. Frank Ulčar.

Slovenski črnovojnički taborimo na zelo visokih gorah ob meji Koriske in Italijanske. Imamo diven razgled na vse strani. Darslavno je poletno solnce zelo vroče, vendar se imamo tukaj tudi dovolj snega in led. V nekaterih kotlinah leži večen sneg in led. Najhujš je spravljati živež in druge vojne potrebitvine ne te izredne visinske postojanke. Tudi patruljiranje je po tem ozemlju zelo težavno. Marsikateri, ki ni vajen ozkih, v skalo vsekanih stezic, se zvrne v globoke prerade in nihče njegovih ne bo, izvedel, kje se nahaja njegov grob.

Dne 19. junija sem kot četovodja šel s štirimi možmi na patroljo, da izsledimo, kje se skriva najbližja italijanska prednja straža. V moji četeti je bil še tudi Miha Polesnikar, doma iz Ribnici. Ta fant je bil izredno korajzen. Ponudil se mi je, da bo šel za bližnjo skalo iskat sovražnika. Dovolil sem mu, a ga prosil, naj bo previden. Mi smo mu sledili. Ni trajalo dolgo, ko smo na našem kritiju opazili, da že pleže na Miha po zelo strimi stezi k bližnji, v zrak štrleči skali. Plezel je oprezzo in potuhnjeno. Ko pride vrh skale, se nenadoma pojavi pred njim trije alpinci. Hipoma je Miha skočil na bližnjo skalo, oni trije polentari pa po ozki stezici nad njega. Sedaj, Miha, sem si mislil, je po tebi. A fant, prava planinska korenina, se je srečno v junaškō izmuznil. Krepl se je postavil in po bliskovito zabolel prvega Italijana z bajonetom in ga strmolagil v globocino. Sedaj pa napade Miha drugi Italijan; ta je bil hujši. Bil je to boj za življenje in smrt! Bojnika sta drug drugemu odvračala bajonet. Zdelo se nam je, da se iskre krejejo. Kdo bo zmagal? Tretji Italijan je bil rad, vmesaval v borbo, a radi ozkega prostora tega ni mogel. Isto tako je tudi nam bilo nemogoče prihititi na pomoč. In glej! Miha je napravil zopet močen sumek, prebold je še drugega Italijana in ga strmolagil v prepad. Tretji pa jo je medtem odkupil za nekaj korakov proč in je tako pripravil na muho moji puški. Dobro sem pomeril in tako se je tudi tretji Italijan zvrnil s pečine. Miha se je kmačnu na vrnili; bil je ves krvav. Ko sem poročal našemu gospodu stotniku o Miham junastvu, mi je rekel, da ga bo priporočil v odlikovanje.

A. Nemanich, St. Chicago Phone 2575

A. Nemanich & Son BANK

Real Estate Insurance Loans Renting

V lastnem domu 1002 N. Chicago St., Joliet, Ill.

Sprejemamo vloge in jih obrestujemo po **=3%** in jamčimo absolutno varnost.

Kupujemo in prodajamo zemljišča v mestu in na deželi. Zavarujemo hiše in pohištva proti ognju, nevihtu (tornado) ali drugi poškodbji. Kupujemo in prodajamo, ali posojujemo denar na Steel Stocks. Pošljamo denar na vse kraje sveta po dnevnom kurzu. Posojujemo denar na zemljišča in hiše. Izvršujemo terjatve in poslujemo kot administratorji, varuh, konzervatorji ter v vseh enakih zadevah.

zapustil svojo poslaniško službo v Berlinu, se je podrobno pečal z kriminalno statistiko ameriških Združenih držav. Prišel je do zaključka, da je v Ameriki lažje umoriti človeka, kot pa ubiti kako divjadi. White se je izjavil, da sprejme kakoršnokoli stav, da bo v tekocem letu umoril 5000 mož in žena v Združenih državah. Krivda, da se izvrši v Ameriki toliko mrtvic, ki jih je nazajalo nekaj časa v bližini bolnika, posebno če ima nalezljivo bolezen. Krave pa moramo držati v zračnih hlevih, kjer ni slabih duhov.

Zlat zaklad na reveževem vrtu.

Iz Petrograda poročajo sledičo zanimivo vest. Nek ubog delavec, ki je živel v veliki revščini, po imenu Timofijev, je kopal v svojem vrtu ter naenkrat zagledal v svetu sonca nekaj blešketov v zemlji. Kopal je v dalje ter izkopal na dan plast zlata. Strokovnjaki so takoj konstatirali, da je delavec izselil žilo zlata, katere vrednost je na enkrat nepreračunljiva. Timofijev družina in njeni ubogi sosegje se nahaja sedaj v veliki ekstazi kajti čez noč so postali bogati ljudje.

Gospodarski napredok v Rusiji.

Državna poljedelska banka v Rusiji dela v velikem obsegu v prospeh poljedelstva. L. 1912. je razprodala 363,000 desetin sivega, od katerih je 341,000 desetin darovala v svrhu ruskih posestev. Ostalo je prodala družbam in bankam. S pomočjo državne banke se je osnovalo zadnja leta 220,000 zasebnih samostojnih gospodarstev. Zemljo kupujejo zlasti od veleposestnikov in Baškirov, katerim je malo do poljedelstva. Rečena banka je imela l. 1912. osem milijonov rublov čistega dobička, ki se je pridel k rezervnemu fondu.

ZIVLJENJE IN TRPLJENJE SLOVENSKEGA MLADENIČA V VOJNI.

Franc Cergolj, bivši član šentviškega Orla, je poslal svojim starišem naslednji opis svojega življenga in trpljenja v vojni:

Gyoengyoes, 27. februarja 1915.

1. jubljeni domači! Namenil sem se, da Vam opisem, kako smo korakali s slovenskimi fanti v Galicijo. Začel bom od kraja.

Na bojno polje.

Kakor Vam je znano, sem odšel 26. oktobra v vojaško službo. Po izvezbanju na bojno polje. Odpeljali smo se 19. decembra iz Ljubljane, vozili dva dni in v torek zvečer izstopili v ogrskem mestu B. Polno blata, da sem se kar ustrasil. Vreme je bilo slablo, močno je deževalo in potem je začelo še snežiti. Takoj prvi večer sem bil pošteno moker. Pridemo v sredino mesta; povlej: postavite piramide, snemite nahrtnike! Jaz sem pri tem vprašal četovodjo, kam jih naj položimo. Odgovor: "Hudiča, kam hočeš drugam kakor v blato; čakaj, se spal boš rad v blatu!" In nato res položimo nahrtnike na sredi ceste v blato. Meni se je sicer zdelo malo škoda novice stvari precej tako zamazati, pa kaj? Vojska je! Sedaj nam je treba prenočišča. Ali kje ga dobitom? Po dveurnem čakanju vendar dobimo poslopije vodne žage, ki se ni več rabila. Spat je šla samo naša kompanija. Spal nisem dosti, ker me je zeblo in pod nami še močan šum vode; šele proti jutru sem zaspal na golih deskah. Neukročena burja je pihala skozi deske, s katerimi je bilo obbito do poslopije, tako da sem zjutraj komaj zlezel po lestvi navzdol, ves trd od mraza; posebno pa me je zeblo v noge, ker nisem sezul čevljev, kakor tudi drugi ne. Ob pol šestih dobimo malo čaja, potem smo pa naredili pravi vojaški marš. Tako smo prvi dan prekoracieli okoli 37 km. Opoldne smo imeli samo eno uro počitka. Počivali smo ob poti na nekem bregu, ki je bil z brijem obraščen. Tu smo taborili, zakurili ognje in kuhali konzerve, nekateri keno kavo in čaj. Konzerve niso prav dobre, pa moraš če hočeš kaj gorkega jesti. Pri tem izderem bajonet in nasekam velik kup brinja, podtaknem papirja in zakurim velik kres; to je bilo zame in pri tem sem pozabil na prejšnje težave. Zopet nastop in odkorakali smo dalje. pride večer; ura je že deset. Kam spat? Tam na gričku stoji mala cerkvica. Ukaz: "Prvi oddelek v cerkev!" Stopivši v cerkev se je vsak pobožno odkri in si pravil ležišče na tleh. Cerkvica je bila vsa lesena, kakor tla tako tudi strela, a kljub temu ni bilo mraz v njej.

Halo! Deset mož za nočno stražo: A., B., C., Cergolj tudi zraven, samo za eno uro; tedaj gremo. Jaz stojim 50 korakov od cerkev na starem pokopališču med grobovi, pri križu, ob katerem rastejo ciprese. Močno sneži; mojega sošeda, ki je bil komaj 50 metrov od mene, nisem razločil. Sedaj pride g. nadporočnik, da pogleda, če je vse v redu. Imel je ogrnjeno belo nepremočljivo platno. Nisem ga spoznal; ko začne stopati čez grobove, mu zaklicem na 20 korakov izza cipres: "Stoj, kdo tu!" in namejam puško. Legitimiral se je in prisel k meni; pri tem opazim, da je spravil samokres, ki je imel pripravljenega za vsak slučaj, nazaj v tok. Zameni straže in jaz odidev v cerkev, prizgem svečin in zapazim za vratimi tri zvadove, ki se niso nikjer visel. Mislim si: revna cerkvica, pri tem pa vendar lepo okinčana. Zlezem na podstrešje, ker v vsej cerkvi ni bilo več prostora kot za 60 mož; 24 nas je ležalo na podstrešju, drugi v cerkvi, in peli so božične pesmi, potem pa tudi pospal. Jaz sem pa na goreči sveči zopet kuhal konzervo. Potem se priporočil Materi božji in malo zaspim, a ne dosti, ker je bilo mraz in je vetter pihal skozi streho. Cerkvica je bila pravoslavna. Zjutraj odkorakamo dalje proti cilju. Že se kažejo znaki vojske: tu in tam se vidijo v zemljo potaknjeni leseni križi, spomini padlih junakov. Po ravni sem naštel celo pot 17 ubitih konj in troje goved. Bil je že večer; trudni, umazani in izmučeni pridemo v neko vas. Za gričem se je pa še bliskalo in zdaj da zdaj se je čul grom topov.

Pri naših fantih sem opazil dobro voljo in večkrat sem jim dejal: Fante, obre volje je treba, pa se vse prenese, fante, le korajo! In tako smo prekoracieli 180 km brez godnjivanja. Tukaj je zopet selo, ura devet, kam prenočišča iskat? Pod milim nebom je vseeno premraz. Dobimo ubožno hišico za 30 oseb prostora; pri teh sem bil tudi jaz. Sobica za 15 mož, ležalo nas je pa 30. Četovodja nam še naroči, da naj hitimo, če bi slučajno prišel alarm; ker sovražnik je že blizu.

Pred bojem.

Res se je to zgodilo ob dveh ponocci. Ob pol treh smo stali zopet ravnih vrstah, nobenega ni manjkalo. Na to nas g. nadporočnik nagovori primateko: Dragi prijatelji! Bratje Slovenci! Na Vas se zanesemo, bodite kakor so bili Vaši očetje; ne-ustrašite.

se, vsak naj bo pripravljen na vse težave, ki nas sedaj čakajo. Ali slišete strele na griču? Sovražnik se nam bliža; ne pustimo, da bi nam nepristrelj teptal našo domovino! Zatorej bodite vztrajni, kakor so bili naši očetje. Pojedemo pogumno v boj, ki nas čez par čaka, in domislimo, da gremo za našo dragu domovino! Držimo se priseg! Na Vas, Slovence, zaupamo! — Nato odkorakamo, če lesen most na drugo stran reke za brati v strelske jetke. Tu smo se morali neprestano umikati trenu in sanitetnim vozovom. V jarkih ob cesti je bilo blata do kolena. Sedaj pripeljajo težke habvice; brez vprašanja zavozijo s topovi na dveh krajih v reko, ki je bila globoka, da se je top skril v njej, jedzeci so pa klečali na konjih, da si niso zmočili nog. Če pet minut so že stali na drugi strani pod gričem v vrsti z vsemi praviljeni. Tu sem videl, koliko trpi živina, skoraj več kot clovek.

Nadaljujemo pot. Ob cesti sem videl zakopane poljske baterije. Vse je bilo skrito, samo žrelo je pogumno momele iz teme. Na desno je smerkov gozd; torej vsi na desni grič, da nas bo gozd zakrival. Če pol ure pride in dem se kar ustrasil. Vreme je bilo slablo, močno je deževalo in potem je začelo še snežiti. Takoj prvi večer sem bil pošteno moker. Pridemo v sredino mesta; povlej: postavite piramide, snemite nahrtnike! Jaz sem pri tem vprašal četovodjo, kam jih naj položimo. Odgovor: "Hudiča, kam hočeš drugam kakor v blato; čakaj, se spal boš rad v blatu!" In nato res položimo nahrtnike na sredi ceste v blato. Meni se je sicer zdelo malo škoda novice stvari precej tako zamazati, pa kaj? Vojska je! Sedaj nam je treba prenočišča. Ali kje ga dobitom?

Po dveurnem čakanju vendar dobimo poslopije vodne žage, ki se ni več rabila. Spat je šla samo naša kompanija. Spal nisem dosti, ker me je zeblo in pod nami še močan šum vode; šele proti jutru sem zaspal na golih deskah. Neukročena burja je pihala skozi deske, s katerimi je bilo obbito do poslopije, tako da sem zjutraj komaj zlezel po lestvi navzdol, ves trd od mraza; posebno pa me je zeblo v noge, ker nisem sezul čevljev, kakor tudi drugi ne. Ob pol šestih dobimo malo čaja, potem smo pa naredili pravi vojaški marš. Tako smo prvi dan prekoracieli okoli 37 km. Opoldne smo imeli samo eno uro počitka. Počivali smo ob poti na nekem bregu, ki je bil z brijem obraščen. Tu smo taborili, zakurili ognje in kuhali konzerve, nekateri keno kavo in čaj. Konzerve niso prav dobre, pa moraš če hočeš kaj gorkega jesti. Pri tem izderem bajonet in nasekam velik kup brinja, podtaknem papirja in zakurim velik kres; to je bilo zame in pri tem sem pozabil na prejšnje težave. Zopet nastop in odkorakali smo dalje. pride večer; ura je že deset. Kam spat? Tam na gričku stoji mala cerkvica. Užit: "Prvi oddelek v cerkev!" Stopivši v cerkev se je vsak pobožno odkri in si pravil ležišče na tleh. Cerkvica je bila vsa lesena, kakor tla tako tudi strela, a kljub temu ni bilo mraz v njej.

Krvav Božič.

Ležali smo na Božič v bojni črti. Naši topovi so začeli ob šestih zjutraj grmeti. Ruski ob devetih. To je bilo nekaj. Ležali smo 300 korakov daleč od Rusov v smrekovem gozdu in strelišči. Bilo je tudi šest strojnih pušk, in sicer v okopih pred gozdom. V eni minutu zagrmi iz 12 topov dvakrat zaporedoma v naš gozd. Tako je 9. decembra, ura je že deset. Kam spat? Tam na gričku stoji mala cerkvica. Užit: "Prvi oddelek v cerkev!" Stopivši v cerkev se je vsak pobožno odkri in si pravil ležišče na tleh. Cerkvica je bila vsa lesena, kakor tla tako tudi strela, a kljub temu ni bilo mraz v njej.

Ob pol 11: uri gremo s hriba v ravino; tam so bili jarki na 100 korakov. Prvič ostanemo v prvem, potem se plazimo v drugega in tako naprej in v vsakem streljamo. Tu je eden dobil šrapnel do močgan v skozi levo oko, druzega je zasulo v jarku itd., in zadnjem jarku so bile puške že tiho, same šrapnile so breñale, a letete so previsoko.

Ranjen.

Ob pol štirih hočemo udariti iz jarkov čez neko reko in na prosto. Vstanemo, a jaz sem takoj zopet na tleh; dvakrat se prevrzim in se zavem, da sem ranjen. Plazil sem se 300 korakov po trebuhi do nekega mostu, kjer me je sanitetni vojak obvezal. Nato so prišli še štiri sanitetci, me naložili na poljsko nosilnico in me nesli 3/4 km daleč do sanitetne postaje. Zdravnik me je pregledal in ukazal, da me nesejo v bližnjo hišo; ko pride kakor, voz, naj me naloži. Res me primesajo v borno hišico; že priletna ženica strese na tla kup slame, da se vležem. Kdo bolečin sem prestal do tega trenotka, si je lahko misliti.

Bil je sveti Božič, a jaz tu na slami, težko ranjen, daleč od doma. Srce mi je napolnila žalost, a obenem se je že tudi oglašal up. V slabosti zatisnem oči; tedaj se oglaši ženica: "Pripravila sem Vam čaj, piju, odležite Vam bo." Vzradoščen nad radodarostjo revnih ljudi, ki sami nimajo kaj jesti, izpijem lonček čaja. In res mi je bilo bolje. Vzkonlim se in se ozem po sobi; zapazim dva otroka: deček treh let, dekljica kakih pet let. Na skrinji pa je ležal tudi neki vojak z obvezanjem glavo; prej ga nisem bil opazil. Spal je. Otroka sta me gledevala še vedno nepremično. Kaj vam boste? Imel sem še dosti čokola da, in to sem razdelil; tudi vojak je z veseljem sprejel. Bil je Oger, nisva se razumela. Ura je deset; pride vojak in nazaj in načinil, da je zbolel. Na skrinji pa je ležal tudi neki vojak z obvezanjem glavo; prej ga nisem bil opazil. Spal je. Otroka sta me gledevala še vedno nepremično. Kaj vam boste? Imel sem še dosti čokola da, in to sem razdelil; tudi vojak je z veseljem sprejel. Bil je Oger, nisva se razumela. Ura je deset; pride vojak in nazaj in načinil, da je zbolel. Na skrinji pa je ležal tudi neki vojak z obvezanjem glavo; prej ga nisem bil opazil. Spal je. Otroka sta me gledevala še vedno nepremično. Kaj vam boste? Imel sem še dosti čokola da, in to sem razdelil; tudi vojak je z veseljem sprejel. Bil je Oger, nisva se razumela. Ura je deset; pride vojak in nazaj in načinil, da je zbolel. Na skrinji pa je ležal tudi neki vojak z obvezanjem glavo; prej ga nisem bil opazil. Spal je. Otroka sta me gledevala še vedno nepremično. Kaj vam boste? Imel sem še dosti čokola da, in to sem razdelil; tudi vojak je z veseljem sprejel. Bil je Oger, nisva se razumela. Ura je deset; pride vojak in nazaj in načinil, da je zbolel. Na skrinji pa je ležal tudi neki vojak z obvezanjem glavo; prej ga nisem bil opazil. Spal je. Otroka sta me gledevala še vedno nepremično. Kaj vam boste? Imel sem še dosti čokola da, in to sem razdelil; tudi vojak je z veseljem sprejel. Bil je Oger, nisva se razumela. Ura je deset; pride vojak in nazaj in načinil, da je zbolel. Na skrinji pa je ležal tudi neki vojak z obvezanjem glavo; prej ga nisem bil opazil. Spal je. Otroka sta me gledevala še vedno nepremično. Kaj vam boste? Imel sem še dosti čokola da, in to sem razdelil; tudi vojak je z veseljem sprejel. Bil je Oger, nisva se razumela. Ura je deset; pride vojak in nazaj in načinil, da je zbolel. Na skrinji pa je ležal tudi neki vojak z obvezanjem glavo; prej ga nisem bil opazil. Spal je. Otroka sta me gledevala še vedno nepremično. Kaj vam boste? Imel sem še dosti čokola da, in to sem razdelil; tudi vojak je z veseljem sprejel. Bil je Oger, nisva se razumela. Ura je deset; pride vojak in nazaj in načinil, da je zbolel. Na skrinji pa je ležal tudi neki vojak z obvezanjem glavo; prej ga nisem bil opazil. Spal je. Otroka sta me gledevala še vedno nepremično. Kaj vam boste? Imel sem še dosti čokola da, in to sem razdelil; tudi vojak je z veseljem sprejel. Bil je Oger, nisva se razumela. Ura je deset; pride vojak in nazaj in načinil, da je zbolel. Na skrinji pa je ležal tudi neki vojak z obvezanjem glavo; prej ga nisem bil opazil. Spal je. Otroka sta me gledevala še vedno nepremično. Kaj vam boste? Imel sem še dosti čokola da, in to sem razdelil; tudi vojak je z veseljem sprejel. Bil je Oger, nisva se razumela. Ura je deset; pride vojak in nazaj in načinil, da je zbolel. Na skrinji pa je ležal tudi neki vojak z obvezanjem glavo; prej ga nisem bil opazil. Spal je. Otroka sta me gledevala še vedno nepremično. Kaj vam boste? Imel sem še dosti čokola da, in to sem razdelil; tudi vojak je z veseljem sprejel. Bil je Oger, nisva se razumela. Ura je deset; pride vojak in nazaj in načinil, da je zbolel. Na skrinji pa je ležal tudi neki vojak z obvezanjem glavo; prej ga nisem bil opazil. Spal je. Otroka sta me gledevala še vedno nepremično. Kaj vam boste? Imel sem še dosti čokola da, in to sem razdelil; tudi vojak je z veseljem sprejel. Bil je Oger, nisva se razumela. Ura je deset; pride vojak in nazaj in načinil, da je zbolel. Na skrinji pa je ležal tudi neki vojak z obvezanjem glavo; prej ga nisem bil opazil. Spal je. Otroka sta me gledevala še vedno nepremično. Kaj vam boste? Imel sem še dosti čokola da, in to sem razdelil; tudi vojak je z veseljem sprejel. Bil je Oger, nisva se razumela. Ura je deset; pride vojak in nazaj in načinil, da je zbolel. Na skrinji pa je ležal tudi neki vojak z obvezanjem glavo; prej ga nisem bil opazil. Spal je. Otroka sta me gledevala še vedno nepremično. Kaj vam boste? Imel sem še dosti čokola da, in to sem razdelil; tudi vojak je z veseljem sprejel. Bil je Oger, nisva se razumela. Ura je deset; pride vojak in nazaj in načinil, da je zbolel. Na skrinji pa je ležal tudi neki vojak z obvezanjem glavo; prej ga nisem bil opazil. Spal je. Otroka sta me gledevala še vedno nepremično. Kaj vam boste? Imel sem še dosti čokola da, in to sem razdelil; tudi vojak je z veseljem sprejel. Bil je Oger, nisva se razumela. Ura je deset; pride vojak in nazaj in načinil, da je zbolel. Na skrinji pa je ležal tudi neki vojak z obvezanjem glavo; prej ga nisem bil opazil. Spal je. Otroka sta me gledevala še vedno nepremično. Kaj vam boste? Imel sem še dosti čokola da, in to sem razdelil; tudi vojak je z veseljem sprejel. Bil je Oger, nisva se razumela. Ura je deset; pride vojak in nazaj in načinil, da je zbolel. Na skrinji pa je ležal tudi neki vojak z obvezanjem glavo; prej ga nisem bil opazil. Spal je. Otroka sta me gledevala še vedno nepremično. Kaj vam boste? Imel sem še dosti čokola da, in to sem razdelil; tudi vojak je z veseljem sprejel. Bil je Oger, nisva se razumela. Ura je deset; pride vojak in nazaj in načinil, da je zbolel. Na skrinji pa je ležal tudi neki vojak z obvezanjem glavo; prej ga nisem bil opazil. Spal je. Otroka sta me gledevala še vedno nepremično. Kaj vam boste? Imel sem še dosti čokola da, in to sem razdelil; tudi vojak je z veseljem sprejel. Bil je Oger, nisva se razumela. Ura je deset; pride vojak in nazaj in načinil, da je zbolel. Na skrinji pa je ležal tudi neki vojak z obvezanjem glavo; prej ga nisem bil opazil. Spal je. Otroka sta me gledevala še vedno nepremično. Kaj vam boste? Imel sem še dosti čokola da, in to sem razdelil; tudi vojak je z veseljem sprejel. Bil je Oger, nisva se razumela. Ura je deset; pride vojak in nazaj in načinil, da je zbolel. Na skrinji pa je ležal tudi neki vojak z obvezanjem glavo; prej ga nisem bil opazil. Spal je. Otroka sta me gledevala še vedno nepremično. Kaj vam boste? Imel sem še dosti čokola da, in to sem razdelil; tudi vojak je z veseljem sprejel. Bil je Oger, nisva se razumela. Ura je deset; pride vojak in nazaj in načinil, da je zbolel. Na skrinji pa je ležal tudi neki vojak z obvezanjem glavo; prej ga nisem bil opazil. Spal je. Otroka sta me gledevala še vedno nepremično. Kaj vam boste? Imel sem še dosti čokola da, in to sem razdelil; tudi vojak je z veseljem sprejel. Bil je Oger, nisva se razumela. Ura je deset; pride vojak in nazaj in načinil, da je zbolel. Na skrinji pa je ležal tudi neki vojak z obvezanjem glavo; prej ga nisem bil opazil. Spal je. Otroka sta me gledevala še vedno nepremično. Kaj vam boste? Imel sem še dosti čokola da, in to sem razdelil; tudi vojak je z veseljem sprejel. Bil je Oger, nisva se razumela. Ura je deset; pride vojak in nazaj in načinil, da je zbolel. Na skrinji pa je ležal tudi neki vojak z obvezanjem glavo; prej ga nisem bil opazil. Spal je. Otroka sta me gledevala še vedno nepremično. Kaj vam boste? Imel sem še dosti čokola da, in to sem razdelil; tudi vojak je z veseljem sprejel. Bil je Oger, nisva se razumela. Ura je deset; pride vojak in nazaj in načinil, da je zbolel. Na skrinji pa je ležal tudi neki vojak z obvezanjem glavo; prej ga nisem bil opazil. Spal je. Otroka sta me gledevala še vedno nepremično. Kaj vam boste? Imel sem še dosti čokola da, in to sem razdelil; tudi vojak je z veseljem sprejel. Bil je Oger, nisva se razumela. Ura je deset; pride vojak in nazaj in načinil, da je zbolel. Na skrinji pa je ležal tudi neki vojak z obvezanjem glavo; prej ga nisem bil opazil. Spal je. Otroka sta me gledevala še vedno nepremično. Kaj vam boste? Imel sem še dosti čokola da, in to sem razdelil; tudi vojak je z veseljem sprejel. Bil je Oger, nisva se razumela. Ura je deset; pride vojak in nazaj in načinil, da je zbolel. Na skrinji pa je ležal tudi neki vojak z obvezanjem glavo; prej ga nisem bil opazil. Spal je. Otroka sta me gledevala

Amerikanski Slovenec

Ustanovljen 1. 1891.

Prvi, največji in edini slovenski-katoliški list za slovenske delavce v Ameriki ter glasilo Družbe sv. Družine.

Izdaja ga vsaki torek in petek Slovensko-Ameriška Tiskovna Družba Inkorp. 1. 1899.

v lastnem domu, 1006 N. Chicago St. Joliet, Illinois.

Telefoni: Chicago in N. W. 100.

Naročnina:

Za Združene države na leta.....	\$2.00
Za Združene države za pol leta.....	\$1.00
Za Evropo na leto.....	\$3.00
Za Evropo za pol leta.....	\$1.50
Za Evropo za četrt leta.....	\$1.00

PLAČUJE SE VNAPREJ.

Dopisi in denarne pošiljatve naj se pošljajo na:

AMERIKANSKI SLOVENEC
Joliet, Illinois.

Pri spremembu bivališča prosimo naročnike, da nam natančno naznamo POLEG NOVEGA TUDI STARINASLOV.

Dopise in novice priobčujemo brezplačno; na poročila brez podpisa se ne oziroma.

Rokopisi se ne vračajo.

Cenik za oglase pošljemo na prošnjo.

AMERIKANSKI SLOVENEC
Established 1891.

Entered as second class matter March 11th, 1913, at the Post Office at Joliet, Ill., under the act of March 3rd, 1879.

The first, largest and only Slovenian Catholic Newspaper for the Slovenian Workingmen in America, and the Official Organ of Holy Family Society.

Published Tuesdays and Fridays by the

SLOVENIC-AMERICAN PTG. CO.
Incorporated 1899.

Slovenic-American Bldg., Joliet, Ill.

Advertising rates sent on application.

- 21. jan. Nedelja Neža; Majurad.
- 22. " Ponedeljek Vincencij, muč.
- 23. " Torek Zaroka Marije D.
- 24. " Sreda Timotej; Babila.
- 25. " Četrtek Spreobrnit. Pavla.
- 26. " Petek Poljkar; Pavla.
- 27. " Sobota Janez Zlatoust.

III. NEDELJA PO SV. TREH KRALJIH.

Poniznega in skesanega srca, Gospod, ne bo prezl.—Ps. 19.

Izprševanje vesti je kesanje, katero opravi naš um. Da kdo dobro spoved opravi, mora se kesati svojih grehov tudi s srcem.

Kesanje je sovraštvo do greha, dinsta žalošč, ker smo žalili Boga in trden sklep, da Ga ne bomo več žalili. Kesanje mora spremeniti naše sreče, ker je prej veselje imelo nad grehom, sedaj ga pa sovraži in žaluje nad grehom. Zavoljo kesanja nam je greh nekaj hudega, četudi nam je bil prej sladek in prijeten. Kdor hoče, da mu Bog odpusti greh pri spovedi, mora na ta način spremeniti svoje sreče. Bog greh prepoveduje, kaznuje in sovraži. Bog je neskončno svet, zato mora sovražiti greh in ne more odpustiti greha istemu, kateri ljubi greh. To bi bilo zoper Božjo svetost. Bog sovraži greh zavoljo svoje popolnosti.

Zavoljo Božje popolnosti in svetosti je kesanje potrebno vsakomur, kdor hoče opraviti dobro spoved. Ker je Bog neizpremenljiv, zato nima to pravilo nikake izjeme. Brez kesanja ni odpuščanja, ne pri spovedi, ne izven spovedi.

Izmed peterih reči, katere so potrebne k zakramentu sv. pokore, je kesanje najvažnejše. Kdor je bojan, komur razum ne deluje več dobro, ne more vesti natančno izpršati. Kdor viniha, ne more več govoriti in opraviti pokore, kakor zdrav človek. Vsak kdo pa se mora grehov kesati, če hoče, da se mu grehi odpuste. Če ne more več govoriti, kesati se mora grehov vsaj v srcu, ker brez kesanja ni odpuščanja.

Kesanje je tudi potrebno pri zakramentu sv. pokore, ker je zunanje znamenje, katero je potrebno pri vsakem zakramentu. Pri vsakem zakramentu ste potrebni dve stvari: Nekaj vidnegata, vidno znamenje, kar naznana nekaj nevidnega. Kesanje je vidno znamenje in če tega manjka, vidno znamenje ni popolno; zato spoved brez kesanja ni zakrament in zato tudi ni odpuščanja. Kakor pri sv. krstu ni zakramenta brez vode, tako pri sv. pokoru ni zakramenta brez kesanja.

Kesanje, katero moramo imeti za svoje grehe, mora imeti več lastnosti:

Biti mora notranje, splošno in nadnaravno.

Kesanje je notranje, kadar človek žaluje s srcem in dušo in sovraži greh kakor največje nesrečo. Ni dovolj, da bi kdo samo ponavljal besede z jekom ali bral kesanje iz molitvene knjizice; kar človek zgovarja, mora biti tudi resnično. 'O moj Bog, vsi moji grehi so mi iz srca žal, pravi grešnik pri spovedi. Komur ni resnično žal, da je grešil, ta se laže Bogu. Naslikan ogenj ni resničen, ne gori, ne daže topote; kesanje, katero obstoji samovo v besedah, ni kesanje, ker ne zadoštuje za prejetje sv. zakramenta in ne dobi odpuščanja grehov. Če bi kdo molil kesanje s kakor grom močnim glasom in v vseh jezikih, v srcu pa bi ne imel kesanja, bi imel kesanje popolno samo naslikanemuognju.

Kes mora biti splošen. Kesati se moramo vsele grehov—vsaj vseh smrtnih grehov. Če bi človek imel tri smrtni rane, pa bi zdravil samo dve, bi samo tretja rana povzročila smrt. Ali se moramo tudi kesati, če imamo samo male grehe? Ravno tako, kakor če imamo kdo smrtni grehe, ker brez kesanja ni odpuščanja. Če se vprašamo, koliko malih grehov je treba obžalovati, lahko rečemo, samo enega. Najboljše pa je, da se kesamo tudi vseh malih grehov. Kdor ima samo male grehe, storji prav, če poveše kak velik greh iz prejšnjega življenja; kajti dobré se je spovedati tudi že odpuščenih grehov, da si človek lažje obudi kesanje, ker se zopet spomni, kako je grešil.

Kesanje mora biti nadnaravno.

Kesanje obstoji v tem, da je grešni žal, da je grešil. Komur je žal, da je kaj storil, ima gotov vzrok, zakaj mu je žal. Nam je žal, ker je kaka stvar škodila našemu telesu ali duši in ker je imela ali bo imela slabe posledice, katere bodo škodile na mali drugim. Nikomur ne more biti žal, da je kaj storil, kar ne škoduje, nikomur. Kesanje brez vzroka bi bilo podobno rastlini brez korenin.

Kesanje mora imeti za podlagu kaj hudega in zle posledice, katere sledi grehu. Posledice greha so vsele zle; vendar so pa to posledice različne, zato tudi vsako kesanje ni enako. Pijane leži na posteli podoben le še človeški senči. Vidi, kam ga je nezmenost pripeljala, kolne in obžaluje svoj greh, ker je škodoval njegovemu telesu in ga pripeljal do strašnih posledic, katerih bodo škodile na mali drugim. Nikomur ne more biti žal, da je kaj storil, kar ne škoduje, nikomur. Kesanje brez vzroka bi bilo podobno rastlini brez korenin.

In koga je Jezus objemal, razun o-

trok, Koga je zbiral okrog sebe in ko-

ga je hotel imeti vedno pri sebi, če ne

otrok? Kakšni, je rekel, da moramo

postati, če ne kakor otroci, če hočemo

prići v nebesa? O komu je rekel, da

ga ne smemo prezirati, čegevate duše

so Mu bile najbolj pri srcu takoj,

da če kdo poškoduje te, da naj bi se

popolnil v globino morja? Iz Jezusovega

etnik in ječi preklinja svoj greh, ker ga je pripeljal v jecu. Drugi grehi zopet spodkopavajo zdravje, slabe razum, vzamejo zaupanje in dobro ime ali prisnajo sramoto. Taki vrzki vodijo marsikoga do kesanja, da do solz in prav srčnega obžalovanja. Tako kesanje pa je naravno in ne zadoštuje za odpuščanje grehov. Kesanje je nadnaravno, kadar se grešnik kesa zaradi slabih posledic za večno življenje. Greh nas oropa posvečuje milosti Božje; nespokorjen grešnika oropa večnega življenja in ga pripelje v večni ogenj; napravi ga sovražnika Božjega in zopet križa našega Zveličarja. Te posledice za greh so strašne. Kdor se zato kesa greha, se kesa iz nadnaravnih vzrovkov in tako kesanje je zaslužno za duševno življenje. To je nadnaravno kesanje.

Obžalovanje za greh, ker nam je

škodoval v tem življenju, je naravno,

brez nadnaravnega življenja. Če pa

recem, da mora biti kesanje nadnaravno, mislim, da mora biti navdahneno od Boga, imeti mora svoj izvir v verskih resnicah. Če imamo tako kesanje, bo nas spoved dobra, ker poniznega in skesanega srca Bog ne bo zavrgel.

REV. J. PLAZNIK.

NAGOVOR SVETEGA OČETA,

PAPEŽA BENEDIKTA XV.

malim prvoobhajankom v Rimu, dne

30. julija 1916.

Priobčuje Rev. J. Plaznik.

Spodobi se in čisto naravno je, da se otroci našega lastnega mesta Rima prvi odzovejo, zlasti na ta dan, dan žalosti, nasemu vabilu, da pristopajo gorenje in v velikem številu k mizi Gospodovi, ker so bližje srcu Kristusovega namestnika, boljše poznajo njegove potrebe, boljše sprevidijo njegove namene in njegovo žalost; kot rojeni rimski državljanji boljše čutijo, četudi v nežni mladosti, kako vroče bilo to srce za svet; potomci so srečni prednikov v veri; v njihovih žilah se pretaka Tarcisijeva kri, katera sili njihova srca k mizi Gospodovi, kjer živi Oni, zavoljo katerega verujejo, kateri je vzrok, da so rimljani.

Hvaležni smo vam, kardinal, da ste nam napravili to veselje, da šmerno gledati na te številne otročice. Prišli so k nam od oltarja in mize nevidnega Boga, k vidnemu nasledniku Njegove oblasti in osebe Kristusove. Gledamo jih, ko disejo iz sebe veselje in ljubezen, prinašajo nam vso gorkoto, še gorčejšo zavoljo Božje ljubezni; prinašajo nam svoja otroška srca in vidiemo jih, kako se odpirajo, da sprejemajo naš pozdrav; vidimo, kako njihova neoskrnjena ustica šepečajo najvišo molitve, katero želimo, da molijo pri skupnem obhajaju.

Večkrat smo se z žalostjo vprašali,

če ni morda življenje, kakoršnega živi dandanes človeška družba, četudi da leč od bojnega polja, a ne daleč od njenih strašnih posledic, popolnoma različno od krščanskega samozatajevanja, katero je dandanes tako potrebitno. Z žalostjo smo morali pripoznati, da se ne kaže razdejanje, katero pride drugič na svet, po besedah sv. pismna na njihovih obrazih. Nasprotno, Kljub vabilu k pokori, katera je našlo spomenljive želje s svojo predrago molitivo.

Oprimit se toraj roke Kristusovega namestnika, dragi vsemogučni otroci, in podpirajte njegove neizpremenljive želje s svojo predrago molitivo.

Ali vam bodo sledili vaši starisci, bra-

je, vsi odrasleni v vaših družinah in

sopotnik ob znamenje križa in do-

segli, da je tedanj pariski nadškof

prisil Baillyja, naj ga opusti. S te-

želim se jasno izločiti in dal natisniti

manjši križ. Čeckaj dni pride P.

Bailly zopet k nadškofu in mu prinesi

prav velik zavoj pisem od naročnikov,

ki vsledi te novatirje niso hoteli več

znamenje križa v nekem perzijskem

harem. Nekti perzijski velikasi

iz spremstva saha Nasr-ed-Dina se je

seznanil z njo o priliku šahovega ob-

iska v London. Zasnujil jo je v po-

roku se je vršila po katoliškem obredu.

Nato je Angležinja v spremstvu sestre

sledila Perziju v njegovo domovino.

Prišedel v Perzijo, kjer je mož takoj

vtaknil v svoj harem, kjer je šele izve-

dela, da ima Perzijec že več žena. Po-

magati si pa ni mogla, ker je bila za-

prta v harem in popularno ločena od

zunanjega sveta. Čeckaj leč je hotela vr-

iti na Angleško, toda šele po večne-

činem velikem trudu se ji je s pomočjo

soprotev nekega angleškega di-

plomata posrečilo dosegli osvojbo.

a tudi tedaj le pod pogojem, da se bo

vrnila, kakor hitro bo njen sin 16 let

star. Kasneje se je na Angleškem zopet poročila. Fraser pravi, da kolikor

je njemu znano, zakonske zvezne Ev-

ropejci z Orientalci skoro nikdar nima-

jo srečnega konca. Priopoveduje o ne-

ki drugi Angležinji, ki se je poročila z nekim Siamcem. V Siamu se je mož

kmalu ločil od nje, da bi se po treh

mesečih

Družba

SV. Družine

(THE HOLY FAMILY SOCIETY)

V ZJEDNINJENIH DRŽAVAH
SEVERNE AMERIKE.

Sedž: JOLIET, ILL.

Inkorp. v drž. III., 14. maja 1915
Inkorp. v drž. Pa., 5. apr. 1915

Vstanovljena 29. novembra 1914

DRUŽBINO GESLO: "VSE ZA VERO, DOM IN NAROD," "VSI ZA ENEGA, EDEN ZA VSE."

GLAVNI ODBOR:

Predsednik.....GEORGE STONICH, 815 N. Chicago St., Joliet, Ill.
 I. podpredsednik.....JOHN N. PASDERTZ, 1506 N. Center St., Joliet, Ill.
 II. podpredsednik.....GEO. WESELICH, 5222 Keystone St., Pittsburgh, Pa.
 Tajnik.....JOSIP KLEPEC, Woodruff Road, Joliet, Ill.
 Zapisnikar.....ANTON NEMANICH, Jr., 1002 N. Chicago St., Joliet, Ill.
 Blagajnik.....JOHN PETRIC, 1202 N. Broadway, Joliet, Ill.

NADZORNI ODBOR:

JOSIP TEŽAK, 1151 North Broadway, Joliet, Illinois.
 MATH OGRIN, 12 Tenth St., North Chicago, Illinois.
 JOSIP MEDIC, 918 W. Washington St., Ottawa, Ill.

FINANČNI IN POROTNI ODBOR:

STEFAN KUKAR, 1210 N. Broadway, Joliet, Illinois.
 JOHN JERICH, 1026 Main St., La Salle, Illinois.
 JOHN J. ŠTUA, Box 66, Bradley, Illinois.

GLASILLO: AMERIKANSKI SLOVENEC, JOLIET, ILL.

KRAJEVNO DRUŠTVO ZA D. S. D. se sme ustanoviti s 8. članicami v kateremkoli mestu v državi Illinois in Pensylvaniji z dovoljenjem glavnega odbora. Za pojasnila pišite tajniku.

Vsa pisma in denarne pošiljatve se naj naslove na tajnika. — Vse pritožbe se naj pošljejo na 1. porotnika.

NAZNANILO.

PRAZNIK SV. DRUŽINE objava katoliška cerkev vsako leto na tretjo nedeljo po sv. Treh Kraljih.

Letos se objava na dan 21. januarja, to je: prihodnjo nedeljo.

Vsi člani in članice D. S. D. naj bi ta dan povzdrigli v duhu svoje misli k presv. Družini, patronom naše organizacije in jo poprosili nje mogočno varstvo.

ODBOR D. S. D.

Društvene vesti.

njen ne napredujemo, ampak obratno. Najboljš bo, da hodi vsak pod svojo zastavo.

Upočas, da vsi cenjeni člani(ice) vpoštevajo te vrstice in da se udeležijo prihodnje seje, ostajam s sibratskim pozdravom do vseh članov in članic D. S. D.

Geo. Weselich, tajnik.

Waukean, Ill. — Iz urada društva sv. Družine št. 6 D. S. D. se naznajem vsem članom in članicam zgoraj omenjenega društva, da se naj polnoštivalno udeležijo prihodnje redne seje dne 21. januarja v navadnem prostoru ob poludruži ura popoldan zaradi več važnih stvari, ki se imajo vršiti. Na tej seji bodo dobili vsak član svojo društveno plačevalno knjižico in oddal svoj naslov, da v slučaju bolezni je moče bolnika obiskati na domu, kjer stoji.

Ker je pa že bilo od bivšega tajnika nekaj proglašeno, ali ne popolno, naj jaz proglašim sedaj v polnem številu imena novega društvenega odbora, ki ima zastopanje društvo za leto 1917. Odbor tvorijo sledeči:

Predsednik, John Zupančič, 834 — 10th St.

Podpredsednik, Frank Japelj, 1338 Wacvard ave.

Blagajnik, John Nemajich, 528 La Fayette str.

Zadorniki, Frank Lass, Frank Remšak, Math. Gregorčič.

Pozdrav vsem članom in članicam D. S. D. Amer. Slov., glasilu D. S. D., pa želim obilo sreče.

S pozdravom

John Lubschina, tajnik.

Pittsburgh, Pa., 15. jan. — Vsem članom in članicam društva sv. Družine št. 11 D. S. D. v Pittsburghu, Pa., sem potom naznana, da bode v nedeljo 21. januarja redna društvena seja v K. S. Domu na 57. cesti. Vsi udje so naprošeni, da se snidejo v dvorano po prij. sv. maši. Zraven družij dobrih predlogov v prid društva se bode prečitali tudi račun o ustanovitve društva pa do 31. dec. p. l. Upam, da do seje pride tudi društvena pravila, in vsak član ene dobi. Kakor je že čla-seje pride tudi društvena pravila, in druge tiskovine pri Amerikanskem Slovencu. Ker vsaka poština in cena tiskovki ima dovolj narocil, ravno tako je s tiskarno A. S. vsled tega moramo malo počakati, da dobimo dobro blago, da nam ne bode treba vsako leto novih naročati.

Kakor tiskovine, tako smo tudi v listu "A. S." oglašali in delali reklamo za naše društvo. Le poglejte, koliko "čuda": pred desetimi meseci nihče ni vedel nč o društvi sv. Družine v Pittsburghu, in danes, hvala Bogu, je že cela armada! Zatorej člani in članice, le tako naprej, boste složni in delavnii! Za društvo skrbeti moramo, da naredimo svoji bolniški blagajni trdno podlago. Za usmrtninsko blagajno imamo dobre može na krmilu, z več dobrimi in močnimi društvi. Naše društvo je pretečeno leto lepo napredovalo; dasiravno smo imeli ob ustanovitvi veliko stroškov, ni bolniška blagajna še dotaknjena. Zato se vsem članom in članicam odbor toplo zahvaljuje za njih trud. Tudi vam se v bodoče priporoča, da ostanete zvesti in naklonjeni odboru v svojem društvu, potem nam bode obstanek zagotovljen.

Marsikateri izmed nas po nedolžnem trikrivo, toda pomirimo se s tem, da smo član(ice) dobrega katoliškega društva in Družbe in da se noče mo z nobenim kregati, ker s krega-

Harrison je napisala ta-le lepi essay: "Po mojih mislih je samo tisti prav mož, ki pošteno dela, ko pa je s svojim delom gotov, pa še drugim pomaga. Pravi mož se ne sme brez razloga zaklinjati, ne sme se opipaniti, varovati se mora laži, ne sme jemati jajce iz ptičjih gnez, tudi ne sme minuti nedolžnih živali. Kdor zlostavlja svojo ženo, ni pravi mož, marveč strahopete, ki se znaša nad slabješim. Pravi mož mora domoljubne vzgajati svoje otroke in ne sme dovoliti, da bi s njim ali z materjo premalo spoštivo pogovarjali." Tudi nasproti svoj tašči mora biti vedno ljubeznejiv in ne sme pozabiti, da se ima njej zahvaliti za svojo soprog." 9letni Mildred Kenyon je goreč patriot; tako-le piše: "Pravi mož mora imeti čvrste misije in mora znati dobro streljati, da more koristiti svoji domovini, akò izbruhne vojna. Kdor se ne odkrije, ko se kralj imo njega pelje — ni pravi mož!" Illetni Arthur Hodgson lakovito povi: "Pravega mošta ne dokazujejo lepi dolgi brki, marveč hrabrost, dostojnost, resnicoljubje, zmernost in snažnost. Kdor teh lastnosti nima, ni prav mož, tak je — brez spola."

Nekoliko pariške statistike.

Leta 1912. je bilo v Parizu 31,611 potok; 61 slučajih je bil ženin 25 let starejši nego njegova nevesta, v 7171 slučajih so bile po neveste starejše nego ženin. Od 2905 vдовcev jih je 813 znova stopilo v zakon še preden je poteklo prvo leto po ženini smrti; 57 jih je bilo, ki so že 25 let živelj kot vdove. Vdove se mnogo manj ženijo; tako se jih je od 2525 vdrugč počelo samo 21, in še med temi večinoma take, ki so bile že po 20 let vdove. 19 ženinov je bilo 75 in več let starih, dva sta imela že 78 križev. Mnogi mladi zakoni niso dolgo trajali; tako je bilo ločenih šest parov, v katerih mož ali žena še nista imela niti 20 let. Še slabše je pa med starimi zakonskimi pari, med katerimi se jih je ločilo 60, ki so bili že 75 let starci. — Najpogostejsi vzrok za ločitev je "težka žalitev"; radi nezvestobe je bilo le 400 ločitev. V 253 slučajih je nezvestoba zakrivil mož, v 173 žena.

Štajnsk Fr., 9. lov. bat., 2. st., Črmožiš, 1879, mrtev (22. 7. 1916); inf. Temovnik Anton, 26. dom. pp. 6. st., Rečica, 1889, mrtev (12.—29. 7. 1916); inf. Venta Alojzij, 26. dom. pp. 6. st., Ptuj, 1899, mrtev (12.—29. 7. 1916); inf. Zoti Josip, 97. pp., stavbna stotnja št. 12-97, Bilje, mrtev (9. 8. 1916).

HRVATSKO.

— Reku. Na Reki je bilo od 1. do 3. decembra 81 slučajev legarja, med temi 5 mrtyvih. — V reku bolnišnico je prišel te dni neki Anton Kuzmič, star 27 let, ki je imel rano na glavi. Zdravnik ga pregleda in dobi v rani ptičje pero. Vpraša ga, zakaj ima to pero v rani. Odgovori mu, da mu ga je stavila njegova žena v rani in je to sredstvo, da se rana ne okuji.

— Za 5000 krov svinjskega mesa ukradel. V hiši nekega Ratkoviča na Muču v Dalmaciji so imeli vačšani shrambo za posoljeno meso, klobase, gnati. Eno preteklih noči pa je izginilo iz sušilne shrambe vse meso, v vrednosti 5000 do 6000 krov.

IZ STARE DOMOVINE.

PRIMORSKO.

— Smrt na bojišču. Martin Gosak, poročnik, je padel 11. oktobra v borbi pri Lovkici. Star je bil še 22 let in doma iz Žič.

— Kostrunje meso prodajajo v Trstu te dni po 3 K 68 vin. kilogram prednji deli s priklado, po 4 K 40 vin. kilogram zadnji deli s priklado.

— Nemška realna gimnazija v Opotiji. Dne 18. novembra je bil na nemški šoli v Opotiji otvorjen prvi razred novoustanovljene realne gimnazije. Nadalje se je oglasilo več dijakov za takozvane zaposlovalne tečaje. To so tečaji za učence višjih razredov kake gimnazije ali realne gimnazije; poučujejo jih državni učitelji in na koncu vsakega tečaja bodo mogli vpriglasiti se k izpitom.

— Med vjetniki z Goriškega, ki so umrli v Srbiji, citamo imena: Josip Horber iz Opatjegasela, umrl dne 28. novembra 1915 v Oleksini; Anton Špacapan iz Ozeljana, umrl dne 31. marca 1915 v Fran Žega iz Dutovelj, umrl dne 28. februarja 1915 v Cacku.

— Poklonitev tržaškega slovenstva cesarju Karlu I., ki se je vrnila na trški namestništvo, je bila sijajna manifestacija, ki ostane neizbrisno zabeležena v zgodovini tržaških Slovencev. Odposlanstvo, ki je šlo na namestništvo, da izrazi Nj. Veličanstvu svoja čestva napram vladaru, je bilo eno najsteviljnijih, kar jih je kdaj ob podobnih slavnostih pristopilo prag namestništvene palače. Zastopani so bili vsi naši slovenski zavodi, društva in udruženja, politična, kulturna in gospodarska, vseh skupaj velikansko število 190. Zlasti pa nas je veselilo, da je bila tudi častno zastopana naša okolica, tudi zgornja, ki naj hujše čuti težave vojne. Prav posebno pa je vzbujala pozornost in, lahko tudi recemo, odkrito občenovanje krasna in pestr naša vrhovna okoliščina, ki so se, petro po številu udeležile poklonitve in tvorile v velikem krogu same svetanočne črnine ljubek otroček, ob katerem se je zaustavilo oko vsakogar navzočih.

— Iz ruskega vojnega ujetništva so se oglašili oziroma poslali pozdrave naslednji goriški Slovenci: Peter Bitenšek, doma iz Slatne h. št. 148, pošta Grgar pri Gorici; France Batistič, doma iz Soltkana, h. št. 24 ob Soči; Leopold Pavlin, doma iz Ajševice pri Gorici, Ljudevit Kglot, doma iz Bilj, h. št. 216, pri Gorici; J. Švara, doma iz Preserja, h. št. 23, pri Komnu; J. Pisan, doma iz Svetega pri Komnu; Fr. Stepanič, doma iz Temnice h. št. 10, pri Komnu; Jožef Zavadlov, doma iz Dolenje Vrtojbe, h. št. 27, posta Šent Peter pri Gorici; Rudolf Muronec doma iz Gorice (via Campo santo 2). — Iz ruskega ujetništva se je oglasil Iv. Uršič, z Mlinskega, štev. 10, pri Kobaridu, Primorsko. — Iz ruskega ujetništva se je oglasil Jakob Mrak iz Pečin. Služil je pri 97. pešpolku.

— Učencem in učenkam glavne šole v Newtonu so, kakor se poroča iz Londona, nedavno dali za nalogo vprašanje, kakšne lastnosti mora imeti prav mož? Otroci so tako dobro odgovorili, da je ravnatelj nekatere nalage obdelanil v nekem angleškem listu. Deklice so sploh vse brez izjeme izvile, da sta hrabrost in odločnost najodličnejši lastnosti pravega moža. 9. letna Alice Isherwood je napisala tole: "Mož mora biti v prvi vrsti hraber in mora brez pomisla svoje življenje zastaviti za rešitev tistih, ki se nahajajo v nevarnosti. Ako ima premoženje, ne sme član(ice) dobrega katoliškega društva in Družbe in da se noče mo z nobenim kregati, ker s krega-

dili topovski ogenj. Z Budanj in višje ležečimi krajev je bilo videti cele gore dima, kakor bi se pojavit strašen ognenik.

— Imenovanja na goriški slovenski državni gimnaziji. Za provizorna gimnaziska učitelja sta bila imenovana na tem zavodu dr. Fran Misicht in dr. Fran Rostamer, sedaj nadporočnik pri drugem bosanskem polku.

ŠTAJARSKO.

— Uradni izkazi izgub. Kadetni aspirant Bračič Franc, 26. dom. pp., 6. Maribor, 1894, mrtev 12.—20. 7. 1916; inf. Ahtig Franc, 26. dom. pp., 6. s. St. Jurij, 1891, mrtev (12.—29. 7. 1916); inf. Anžer Ludovik, 26. dom. pp., Št. Obrat, 1895, mrtev (12. 7. 1916); poddes. Berk Franc, 26. dom. pp., 7. st., Rogatec, 1886, mrtev (12. 7. 1916); inf. Blatnik Karel, 26. dom. pp., 5. stot.; poddes. Jurij, 1894, mrtev (21. 7. 1916); inf. Cinzar Franc, 26. dom. pp., 7. st., Brežice, 1888, mrtev (12. 7. 1916); inf. Frangeš Jakob, 26. dom. pp., 2. st., Slovensavja, 1873, mrtev (13. 7. 1916); inf. Golob Anton 26. dom. pp., 5. st., Ljutomer, 1880, mrtev (11. 7. 1916); inf. Gornik Dominik, 47. pp., 13. st., Maribor, ranjen in ujet; inf. Govedič Stanko, 26. dom. pp., 6. st., Ptuj, 1897, mrtev (12.—29. 7. 1916); inf. Habjanšek Ivan, 26. dom. pp., 7. st., Trnovci, 1895, mrtev (12. 7. 1916); inf. Janžekovič Ignacij, 26. dom. pp., 6. st., Ptuj, 1897, mrtev (12.—29. 7. 1916); inf. Kitel Josip, 26. dom. pp., 6. st., Vrhovje, 1897, mrtev (12.—29. 7. 1916); inf. Krbcian Anton, 26. dom. pp., 2. st., Buzet, 1893, mrtev (13. 7. 1916); inf. Kresnik Karol, 26. dom. pp., 3. stot.; Tchiarje, 1891, mrtev (13. 7. 1916); inf. Kričev Tomaž, 26. dom. pp., 2. st., Brežice, 1895, mrtev (13. 7. 1916); inf. Kričev Viktor, 26. dom. pp., 6. st., Dobrna, 1897, mrtev (12.—29. 7. 1916); inf. Križan Martin, 26. dom. pp., 6. st., Rogatec, Slatina, 1896, mrtev (12.—29. 7. 1916); inf. Krizanič Matija, 26. dom. pp., 6. st., Ptuj, 1897, mrtev (12.—29. 7. 1916); četovodja Maier Josip, 26. dom. pp., 6. stot., Maribor, 1894, mrtev (12.—29. 7. 1916); inf. Medved Ivan, 26. dom. pp., 7. st., Ptuj, 1893, mrtev

(12. 7. 1916); inf. Mesarič Franc, 26. dom. pp., 7. st., Maribor, 1876, mrtev (21. 7. 1916); inf. Moškon Josip, 26. dom. pp., 6. st., Brežice, 1896, mrtev (12.—29.

Pegam in Lambergar.

POVEST

SPISAL DR. FR. DETELA.

(Dalej.)

"Pričkal sem ga vendar," se je po-nasal Jernej; Gregor pa je zabičeval, da se mora lepo ravnavi z ljudmi.

"To se lahko reče," je ugovarjal oni; "a hudo je, če ne dobi človek izle-pa ne piti, ne jesti."

"In cesarski človek!" je dodal Jarec.

"Ti govorиш kakor Salomon, Janez," ga je pohvalil Jernej, "dasi bi te imel za butca marsikdo, ki te pogleda po vrhu. Togota grabi človeka, ki pride v te pogleda po vrhu. Togota grabi človeka, ki pride v imenu presvetlega cesarja v te zapušcene kraje in ga tako sprejemajo Celjanje. Kaj moremo mi in naš cesar za to, da jim je v Belem gradu grofa Urha vrag vzel? Zdaj pridejo vsaj pod pošteno vlado in veseliti bi se moral. Bodemo jih učili kozjih molitiv, Boga' mil!"

Tako je modroval Jernej, Gregor pa je prepustil konju vajete in jezdil za-mišljen skozi temni log. Dolgčas mu je bilo po domu in jel je tiheti peti ko-njiško pesmico. Tako so se oglasili tovariši, in krepko se je razlegalo po-pogorju:

V rosn megli še leži
Hrib in dol teman,
Že pod okencem stoji
Konjič osečlana.
Brašno, mamicu, povij,
In ne jogak mi!

Kaj režgačeš, konjič njoj!
Nismo še doma;
Še med ljubo in meno
Sedem je gora.
Nič se, ljuba, mi ne boj,
Če me ni nocoj!

Posteljco pa, tratica,
Ti postlala si;
Greje srca mladega
Te rudeča kri.
Oj, zaman boš, mamicu,
Sinka čakala!

Vedno strmejša je postajala pot, in Jernej je zbabljal na grde kraje in zakle, kadar se mu je spoteknil konj.

"Takega sveta tudi ni kmalu, kakor je pri Dobu," je poudarjal Miha. "Ta-ko ravno polje in taki travniki; tu pa sama hosta! Pa vendar žive ljudje tu-di tod."

"Ampak kako žive!" je vzduhnil Janez, ki se je spominjal materinih lon-čev.

Ko pa so zavili iz gozda, se je razgr-nil pred strmečimi očmi Gornjega grada. Takega si Gregor ni bil misil bene-diktinskega samostana. To je bilo malo mesto, obdano z rivi in zidov-jem, utrjeno z visokimi stolpi. Prti-nebu se je dvigala ponosna cerkev, in mogočna poslopja so jo obdajala od treh strani; za njimi pa so se vrstile za-glavnim obzidjem druge stavbe, večje in manjše, a vse v izbornem stanju, svedoče dobrega gospodarstva. In zunaj obzidja je stal po tensi dolini in ob-pogorju hiš in poslopja za veliko vas, stanovališča čedna in prijazna, go-spodarske zgradbe trdne in prostorne. Prebivalci se niso plahlo, skrivali; rado-vnedi so prihajali na prage gledati tu-jih jezdecev in moško, so jih pozdravljali. Celo Jerneju se je razvedrilo lice. "Ljudje bi se bili," je menil, "le kraj je pust." Pred mostom, ki je držal do glavilih z grbi ozaljšanih vrat, so poskakali mladeniči raz konje. Pri-šel jim je naproti benediktinec, oskrbi-nik v samostanu, s poročilom, da jih že pričakujejo, in jih odvedel v novo bi-vališče, štiroglat močan stolp na enem koncu zunanjega obzidja.

"Takih stojov je šest; pet jih ostan-nee našim vojakom," je menil sa-ni-stanski brat in pogledal po strani na-sega Gregorja. Voščil jim je mnogo zabave, zatrdir, da bode skrbel za vse njih potrebcine, in šel prelatu nazna-niti njih prihod.

Gregor pa je neprjetno presenečen ogledoval novo stanovanje. V dve nadstropji zidanji stolp je imel pri tleh shrambe za živeč in orožje, prvo nad-stropje pa je bilo predeljeno v eno večjo in eno manjšo izbo z okni in streljimi linami na dve strani.

"Še pet takih stolpov, in v teh cel-ski vojak!" je mrmral sam pri sebi.

"To se pravi," je dodal Jernej, "da smo v pasti, in da nas lahko zapode ali posstrele ali izstradajo menih, kadar se jim zlubi. In to se pravi samostan izročiti!"

"S tem, da nas sprejimo," je potučeval Gregor, "priznavajo menih cesarja za svojega posvetnega gospodarja in de-diča celjskih grofov. Jaz ne dvomin o njih odkritostnosti; a treba se je ogibati vsegi, kar bi jih utegnilo žaliti. V miru moramo živeti z njih vobki; zakaj za boj nas je premalo."

"Na to še misliti ni," je pristavil Miha. "In še nas napadejo, b irekel jaz: vdajmo se!"

"Sram te bodi!" je zarenčal Jernej.

"I zakaj? Ustreliti se dati zastonj in za nje, je vendar preneumino za pamet-nega človeka. Kaj? Janez, ali ni to neumno?"

"A, pusti me v miru!" ga je zavrnil

ta, ki je bil hud, kadar je slišal besedo neumen ali tepec; menil je, da je nje-mu namenjena. Gregor je potolažil oba tovariša, potem pa se je šel z Jernejem poklonit opatu Gašparju in mu izročil poverilnicu.

Preljal ju je sluga v veliko sobano z visokimi okni, ki so odpirala razgled po ozki dolini na kranjsko stran. Po-stenah so visele kraste podobe nobožnega v posvetnega značaja, in vse po-hišje je kazalo okusno obilnost. Prelat je bil mož srednje postave, sta-kih šestdeset let. Pokoncu je nosil o-sivel glavo in živo so se mu bliskale oči. Črno benediktinsko haljo je krasila na zlati verižici z biseri posejan križeč. Gregor je čutil kljub vsej o-potovi prijaznosti, da ima opravka z duhovitim veljakom, in ponizo vede-nju mu je priporočala ta zavest. Jer-neju pa se je dozvezdal, da mora dru-gač nastopati vojak. Prelat je vpra-sal, katerega Lambergarja da služi Gregor.

"Krištofa Lambergarja v Črnelom, Vaša milost," je odgovoril Gregor.

"Najhrabrejšega viteza na Kranjskem," je pristavil Jernej.

"In Vaš gospodar je brat dvornega kaplana?" je vprašal zopet gospod, ne da bi se ožril na Jernea.

"Da, gospoda Žige Lambergarja," je odvrnil Gregor.

"Najmodrejšega svetovalca cesarje-vega," je trdil Jernej in stopil bliže. Ljubzeniški nasmej prelatov ga je le še izpodbudil. Vsačemu odgovoru Gre-gorjevu je priložil obširen dodatek, dokler ju ni odslovil opat. V njego-vem imenu je jo oskrbnik povabil na kosoilo. — Obednica je bila velika o-blokana dvorana pri tleh, z mizami za nad sto oseb. Na prednji steni je bila naslikana zadnja večerja, na stranski, kako siti Ježus pet tisoč mož. Sedelo pa je pri mizi kakih štirideset gostov; na častnem mestu prelat, njemu na levi Gregor; mesto na desni pa je bilo prazno, ker je bil šel prior po opravki v Celje. Bolj na konec so bili pomem-nili med dva samostanska brača na-sega Jerneja, ki je vlekel na uho, kaj da se meni Gregor z opatom, da bi pose-gel vimes, kadar bi bilo treba. Sedelo je še pri mizi posvetnih dostojanstve-nikov, vojaški poveljniki, sodniki samo-stankih podložnikov in prvi logar. Slu-ge so nosili pridno na mizo, in pogo-vor se je sukal izpresa kakor sploh ob-enakih prililkah okrog vremena in jedi-ni pijač. Jerneja je jeziklo samo to, da se moša toliko latinskih besed v za-bavo.

"Vinum Styrianum fuit omni tem-pore sanum," je dejal tovariš in mi-nali kupu.

"Amen," je dejal Jernej, ki je misil, da mu je menih blagoslovil pijačo.

"Ampak Gregor zna latinski," se je po-nosel, "da bi lehko mašo bral. On se je učil v Kamniku, jaz sem se pa klatil po bojiščih, po Turškem, Ogr-kem in Avstrijskem. To brazgotino imam za spomin na ljubljansko polje,

ko je oblegal Vitovec Ljubljano."

"Kaj? Vi ste bili tudi takrat v boju? Glejte, jaz pa tudi, v Vitovčevem pol-ku."

O, takrat sem tudi jaz še sur-ko, zdaj pa berem brevir. Mnogo smo vam dajali opravka pod Vitovcem.

Kakor hudočnik smo prihruti-za zdaj na Kranj, zdaj na Loko, pa na Radovljico ali Novo mesto. Danes, tu-kaj, jutri tam, in nihče ni vedel nikoli,

kam da smo namenjeni, razen Vitovec. Cesarska vojska se je pehala sem-ijnta, in kamor je pridržala, povod je bil prepozno; in kadar se je nadejala najmanj, smo udarili mi nanjo in jo razgnali. O to so bili časi!"

"Da, lepi!" je potrdil Jernej in si pogledil brado. "Jaz sem bil povod zraven. Od Ljubljane smo podili Vi-

tovca skozi Črni graben do Vrantskega; pri Kranju smo mu vzel ves denar in pred Novim mestom mu pobili o-semdeset mož. O da bi imel še tisto moč in tista leta!"

Menih je premeril z očmi Jerneja od vrha do tal, a preden je kaj odgovoril.

"Glejte, to je Gornji grad!" je pri-čel čez nekaj časa. "Pust in dolgočasen bi se z deli komu na prvi pogled. Na desno in levo planina in ozka do-lina črvena. A kdor se privadi kraju, ne najde več milšega. Štirideset let že hodim jaz semkaj sest in nisem se že nagledal teh gora. Krasnejš se mi vidijo od leta do leta. Vsako jare-sen mislim, da sem jih videl zadnjikrat, in vsako pomlad se veselim, da jih glejam zopet. O da bi nam dal Bog še mirnih časov, dokler ne ugasne luč mojega življenja!"

Zalost mu je izprelečela obraz. Gre-gor je menil, da se ni batil vojne, in da se tako trdno samostan lehko ubrani vsakemu sovražniku. On pa je pri-povedoval, kako so pustošili vojaki kraj pred štirinajstimi leti za vojne s cesarjem, in koliko časa da si nihče ni upal iz samostanskega obzidja. "Glej-te, lastovice so še že vrnilje!" je vzkliknil vesel. "Jutri je Marijino Oznanje-nje, in danes pride cesar v Celje, če se ne zamudi med potjo. Prosim moramo Boga, da se mirno reši vsa stvar."

"Kaj ni že vse v redu?" je vprašal Gregor iznenaden.

"Žal, da ne," je razlagal sub-prior. "Jaz se bojim, da se pogaja Vitovec s cesarjem Friderikom in s kraljem La-dislavom, in da zvaja oba. Kdo ga u-meje! A prva napaka je bila ta, da se ni oziral nihče na kneginjo. Vitovec ima zase moč, a kneginja srca vsega ljudstva, in zdaj tem več, ko je tako nesrečna in zapuščena. Bistrčanje so se prigresili cesarju zvestobo, Celjanje še ne."

"In Gornji grad?"

"Tudi še ne," je dejal resno Bene-dikt, in neprjetne misli so obšla Gre-gorja. "Uprijmo, da se izida vse do-bro," je tolalj oni. "Bog vdahni po-hlevnega duha Vitovcu in kneginji, da se vda v nemilo usodo."

"A za Boga!" je vzkliknil Gregor,

"če je samostan za cesarja, kaj ga bri-ga Vitovec, kaj kneginja! Ob teh zidih

Gregor je prikimal, da ne bi žalil častitljivega starčka, ki si je bil takoj osvojil njegovo srce. Kako ljubzeni-vo se je trudil, da bi opravčil svoje brate in razvedril mladeniča! Pri-po-vedoval mu je zgodovino samostan, u-a, o posestih, številu bratov, samostan. Si soli in da je bil on v mlajših letih pe-vovodja. Gregor pa mu je pravil, da je tudi šolal, da ljubi petje nad vse-

in stolpih se mora razbiti petkrat toli-ka vojska, kakor je Vitovčeva. Vi ste vendor popolnoma cesarski, gospod subprior?"

"Da, gospod Gregor, v imenu pra-vice in ozirom na blaginjo nas in na-sih podložnikov. A kaj sem jaz v sa-mostanu!"

"Vi? Prvi za priorjem, drugi za o-patom."

"Ah!" se je nasmehnil bridko Bene-dikt, "to se le tako vidi. Veste, kaj je subprior? Titulus sine vitulo, et habe-tur pro nihil. Po našem činovnem redu je prelat "ignis", prior "grado", subprior "nix", drugi bratje pa "ce-terae tempestates et spiritus procel-larum, qui faciunt verbum eius". Naj-večjo veljavjo ima sedaj prior, po imenu Vaš brat, pater Gregor, in ta pater Gregor je rodni brat Janeza Ostrov-herja na Lambergu, najstrastnejšega pristaša Vitovčevega. Tudi čez samostansko zidovje pljuščajo valovi življe-nju in razburajo mirni pristan."

"Striček, ali ste mi prinesli obljubljeni knjigo o čudoviti devici Orlean-ski?" se je začul zvonček glas, in od hi-sice, ki se je belila kraj potočka, je subprior mlada deklica, da poda šopek pomladnji cvetni staremu gospodu. Ko pa je zagledala Gregorja, je obstala in v zavesti nepriljčne svoje zadrege za-rdele čez in čez in izkušala skriti dišeči dar.

"Stopi bliže, Tajda!" se je smehljal starček. "Tu je moj mladi prijatelj Gregor, ki je danes prijezdil v cesarje-vem imenu. Daj cvetke! Kaj jih skri-vaš? — Amicis omnia communia, go-spod Gregor; vsak pol šopek dobiva."

Tajda je malo zamerila stricu, da tak-ko deli njeni darelke, kakor bodo mora-rala ona deliti njegov prijazznost s tujcem. Neprizajnō je pogledala Gre-gorja, in ko sta se strečala z očmi, se je obrnila proč.

"Moja nečakinja," je razlagal Bene-dikt, "zapusčina rajnega svaka."

Pogovor pa se ni hotel vec vneti. Deklica se je jezila, da ne more tako prosto govoriti kakor sicer, in da se mora tedaj zdeti mladeniču jako pusta.

Gregor pa se je mučil, da bi mu prislo-kaj na misel, kar bi jo utegnilo zani-matti; zakaj zdelo se mu je, da bi ji moral zaradi stričeve prijazznosti po-vedati kaj lepega. Žal, da ni bil toli-ko samoljuben, da bi bil vedel, kako zanima navadna dekleta vse, karkoli jim pove čeden mladenič. Tako ga je preden se je domislil on česa pamet-ne, prehitela ona, ki je menila, da je postalo hladno, in da bode stricte triči domov. Vzdignili so se, in Gregor je spremil nova znanca do hi-sice, kjer je stanovala Tajda s svojo

(Nadaljevanje na 7. strani.)

in stolpih se mora razbiti petkrat toli-ka vojska, kakor je Vitovčeva. Vi ste vendor popolnoma cesarski, gospod subprior?"

"Da, gospod Gregor, v imenu pra-vice in ozirom na blaginjo nas in na-sih podložnikov. A kaj sem jaz v sa-mostanu!"

"Vi? Prvi za priorjem, drugi za o-patom."

"Ah!" se je nasmehnil bridko Bene-dikt, "to se le tako vidi. Veste, kaj je subprior? Titulus sine vitulo, et habe-tur pro nihil. Po našem činovnem redu

redu je prelat "ignis", prior "grado", subprior "nix", drugi bratje pa "ce-terae tempestates et spiritus procel-larum, qui faciunt verbum eius". Naj-večjo veljavjo ima sedaj prior, po imenu Vaš brat, pater Gregor, in ta pater

Gregor je rodni brat Janeza Ostrov-herja na Lambergu, najstrastnejšega pristaša Vitovčevega. Tudi čez samostansko zidovje pljuščajo valovi življe-nju in razburajo mirni pristan."

"Striček, ali ste mi prinesli obljubljeni knjigo o čudoviti devici Orlean-ski?" se je začul zvonček glas, in od hi-sice, ki se je belila kraj potočka, je subprior mlada deklica, da poda šopek pomladnji cvetni staremu gospodu. Ko pa je zagledala Gregorja, je obstala in v zavesti nepriljčne svoje zadrege za-rdele čez in čez in izkušala skriti dišeči dar.

"Stopi bliže, Tajda!" se je smehljal starček. "Tu je moj mladi prijatelj Gregor, ki je danes prijezdil v cesarje-vem imenu. Daj cvetke! Kaj jih skri-vaš? — Amicis omnia communia, go-spod Gregor; vsak pol šopek dobiva."

Slovensko Katoliško
Marije
(S. C. M. B. Society of
Ustanovljeno 15. avgusta 1900
PITTSTURGH,

Samostojno Pod. Društvo
Vnebovzete
St. Mary's Assumption
Organizirano 2. aprila 1910
PENNSYLVANIA.

GLAVNI ODBOR:

Predsednik: FRANK ROGINA, 36-48 St., Pittsburgh, Pa.
Podpredsednik: MATH. MAGLESICH, 3440 Ligonier St., Pittsburgh, Pa.
Tajnik: JOSEPH L. BAHORICH, 5148 Dresden Way, Pittsburgh, Pa.
Zapisnikar: GAŠPER BERKOPEC, 4927 Plum Alley, Pittsburgh, Pa.
Gajnik: JOHN BALKOVEC, 5145 Carnegie St., Pittsburgh, Pa.

NADZORNI ODBOR:

Joseph Pavlakovich, 54 Low Road, Sharpsburg, Pa.
John Šutej, 5113 Carnegie St., Pittsburgh, Pa.
Frank Mihelich, 4808 Blackberry Alley, Pittsburgh, Pa.

POROTNI ODBOR:

Joseph Jantz, 4502 Butler St., Pittsburgh, Pa.
Frank Trempus, 4628 Hatfield St., Pittsburgh, Pa.
Anton Zunich, 1037 Peralto St., N. S. Pittsburgh, Pa.

Bolniški obiskovalec: WILLIAM TOMEĆ, 4811 Butler St., Pittsburgh, Pa.
Društveno Glasilo je: "AMERIKANSKI SLOVENEC", Joliet, Ill.

Vsa pisma in denarne zadeve se naj pošiljajo na tajnika. Vse pritožbe pa I. porotnika.

Rojaki! Pristopajte v to društvo, katerega cilj je: Pomagati onemoglim. Večja družba — Boljša podpora.

Društveno Geslo: "V slogi je moč."

LJUDSKA BANKA

Vložite svoj denar na obresti v največjo in najmočnejšo banko v Jolietu

Hranilnica

Vlade Zd. Držav,
Poštné Hranilnice
in Države Illinois.

Nad 12,000 najboljših ljudi v Jolietu ima tu vložen denar. Pod vladno kontrolo.

3% obresti od vlog. Začnite vlogo z \$1.
First National Bank

PREMOŽENJE NAD \$4,500,000.00

SLAVNOZNANI

SLOVENSKI POP
proti žeji - najbolje sredstvo.

Cim več ga piješ tembolj se ti priljubi.

Poleg tega izdelujemo še mnogo drugih sladkih pijač za krepčilo.

BELO PIYO

To so naši domači čisti pridelki, koje izdeluje domača tvrdka.

Joliet Slovenic Bottling Co.
913 N. Scott St. Joliet, Ill.

Telefoni Chi. 2275 N. W. 480, ob nedeljah N. W. 344

Mestna Hranilnica Ljubljanska

Ljubljana, Prešernova ulica št. 3.

NAJVEČJA SLOVENSKA HRANILNICA!

Koncem leta 1915 je imela vlog K 48,500,000.
Rezervnega zaklada K 1,330,000.—

Sprejema vloge vsak delavnik in jih obrestuje po

4½ %

brez odbitka. Hranilnica je PUPILARNO VARNA in stoji pod kontrolo c. kr. deželne vlade.

Za varčevanje ima vpeljane lične domače hranilnike.

Posoja na zemljišča in poslopja na Kranjskem proti 5% odstotkov, izven Kranjske pa proti 5% odstotkov obrestim in proti najmanj trećet odstotkov odplačevanju na dolg.

PEGAM IN LAMBERGAR.
(Nadaljevanje s 6. strani.)

materjo, sestro patra Benedikta; potem pa je šel gledati, kaj da delajo njegovi ljudje.

Ne daleč od vhoda je stala, obdana z zunanjim samostanskim zidovjem, krema, kjer je točil Tomaž Ložar samostanska vina. Ker je bila pijača dobra in krema edina v vasi, je bilo vedno dosti gostov. Obiskovali so jo bratje iz samostana, vojaki iz posadke, tujci, ki so prihajali in odhajali po kupceji, in domači knjetje, katerim se je godilo pod cerkveno oblastjo mnogo bolje nego njih rojakom pod posvetnimi gospodarji. Krčmar Tomaž je posredoval seveda med kmeti in samostanom; onim je svetoval, kadar so imeli opravka z oblastvom; zakaj on je poznal vse samostanske stvari; patru oskrbniku pa je žopet postregel s posjasnil o knetskih razmerah: in končur je pomagal, ta je dal za pijačo. Prepirov v svoji krčmi ni trpel in še manj, da bi kdo bil brez denarja. Take brezvestnike bi bil on na jastrože kaznil; a dobili so, se taki že tudi takrat. Da pa ne prepreči najmirljubnejši krčnar vseh prepirov, je spoznal Gregor, ko je šel mimo krčme, iz katere se je razlegel veliki hrum. Izmed hruma je razločil glas anezov, ki je kričal na vse glo: "Sem, kdor ima korajčo!" Hitro je vstopil Gregor; a pred vrati ga je prestregla rdečeljčna krčnarjeva hči in ga opomnila, da naj odloži orožje, če hoče v krčmo. Med blagimi naredbami Tomaževe mirljubnosti je bila namreč tudi ta, da ni dovolil gostom oboroženim v krčmo, kar so splošno odobravali predstojniki. "Kmet" je modroval Tomaž, "ne pride z drevesom v krčmo, voznik pusti voz zunaj, kaj bi morali baš vojaki s seboj jemati vse orodje!" Prepirali bi se, ne pil pa nobeden nič; in naj ubijeo katerega, kdo pa bo mneni plačal?" A zvedel je ubogi Tomaž, kako nevarno je nevtralnemu biti, kadar nastane v državi razpor. Sredi sobe je stal, in stranki sta si podajali.

"Imejte vendar pamet!" je kričal, ko so ga pelnili od sebe nasprotniki Janezovi in Mihoji.

"Mi že ne!" je vpil Janez in poslal Tomaža nazaj, odkoder je bil priletel. V pravem trenotu se je prikazal Gregor, da mu je dal odduški. Pomiril je svoje ljudi, in nasprotniki so zopet posledi. In kaj je bil povod vsemu vršič? Ženska, seveda Jerica, doberga Tomaža poredna hči, je bila sedla k našemu Janezu, ker jo je klical pit in se ji zdel tako domač. To pa je njene stare znance neskončno jezilo, Jerico pa nič manj veselilo. Z največjim dopadanjem je poslušala dvoranjenje Janezovo in Mihovo, ki sta ugenili takoj, da so Stajerke prijazne.

"Jaz imam kovačijo doma," je bil oponmil Miha.

"Toda Miha je že ženin, Jerica," je bil pristavljan Janez negoda, in Miha ga je dregnil pod mizo, da naj molči. Kratko in malo, najprisrječnejša prijaznost je bila zavladala med zastopnico štajerske in zastopnikoma kranjske dežele, ko so začeli zabavljati domačini. In kakor se sploh osebnost rada zavaja v načelu, so se delali Gornje grajci, kakor da bi jim za Jerico ne bilo nič mar, ampak načel da se je treba držati, in Celjanca da se ne sine meniti s cesarskimi biriči. O načelu, načelu! Koliko se greši v vašem imenu! Kakšnega šenta nam prodaja marsiški trgovci pod skrajno narodnim napisom in zavitkom; kako se repenči odlčenjak, kadar ga hočejo rešiti voličci žrtvovanja za narod; in dragi bralec naj gleda, da mu dober ugaja povest, sicer ga utegne smatrati pisatelj za načrednega mlačneža.

Jerica seveda se je smejala takim načelom. Krčmar Tomaž pa je bil političen mož. Njemu se je vse dozvezalo, da se je svet malo zasukal, da se je treba zasukati z njim. Tudi on je imel dvoje žezev v ognju, in za Janezom in Miham, ki sta bila počastila njegovo krčmo, je videl on novo gospodarja, in cigar imenu sta bila prisila. Z Janezom se je bil tako spoznamel.

Popoldne pa so sedeli pod javorom, in vnel se je pogovor o predmetu, ki je bil takrat na jeziku trem deželam, o celjski dedini. Pater Benedikt in Gregor sta se zlagala popolnoma v svojih nazorih; Tajda pa se je izkazala gorečo pristašinja celjske kneginje. Stras je jih dajala pogum in zgovornost, ko je povzgovala kreposti slike Karoline, opisovala njeno nesrečo in se hudovala nad možaki, ki jo zapuščajo in izdajajo v briških urah. Ostre besede so letele na Vitovca, a tudi na cesarja. Kot cesarski zastopnik je ugovarjal Gregor, a kako nespretno, ker je vedel in razumel smešno malo o teh rečeh. Neusmiljeno je pobijala mlada nasprotnica nesrečne njegove razloge in z žarcimi lici in svetlimi očmi je očitala njemu kot zastopniku vsega moštva vse, kar jo je želel na možki, sebično, nevištevno ravnanje.

"Me ženske bi se morale vzdigniti za kneginjo," je dejala navdušena, "ko se med možkimi ne dobo več plemenitega značaja. Kako se je oslavila francoska devica, ki je rešila domovino in kralja, ko so treptali vitezi! In kako trepeči pri nas in kako hite spravljati v varno zavjetje svoj imetak in izkorisciti tujo nesrečo! V starih časih so branili vitezi pravdo vдов in sirot, zdaj pa teptajo; pomagali so v boju slabješemu, zdaj se postavljajo brezramno na močnejšo stran; čast in zvestoba sta jim igrača za otroke, de nar edini smoter, vreden moškega delovanja!"

"Tajda, Tajda!" se je smejal stric in povzdignil prst, "jaz ti ne budem več smel več dajati takih knjig; če ne,

pa so slavili Vitovca. Ali so to mneni li? Naj bi bil on, Jernej, papež, to bih ugnal.

Miha in Janez pa sta bila boljše vome. Menila sta, da ne kuhajo slabo v samostanu, in da toči Tomaž dobro v.

"Le to me jezi," je dejal Miha Janezu, "da ti natvečeš vsakemu dekle na nos, da se mijaz ženin. Saj to nimur komur nič mar!"

"Ti misli na Lenko!" je odgovarjal Janez; "druga dekleta pusti na miru!"

"I kaj! Ženin še ni oženjen in še vedno lehko izbira. In to je tako nevna beseda: ženin, ženin, če so druga dekleta zraven."

"Ne zabavljaj, Miha," je odvrnil on; "jaz sem branil, da te niso tepli v krčmil!"

Miha je malo pogodrnjal; na misel mu je sicer prišla Lenka, a ni ga težil več strah, da bi si izbrala ona koga druga.

Gregor pa je brenkal na citre, poln otočnih misli. Kako so se razkadle vse nadelj. Odšel je bil na junačje boje in zdaj je priklenjen na to zidovje in izročen tuji milosti. Prijaznost patra Benedikta je bila edina sveta zvezda na temnem nebuh.

III.

Kaj pa češ plačila imeti, K' nam tako znaš citrati?

N. ps.

Slovesno zvonjenje je zbulido Gregorja, baš ko je pozdravljalo vzhajajoče solnce pomladanski praznik. Od vseh strani so dohajali ljudje k božji službi, in Gregor še nikdar ni bil slišal tako lepega petja kakor v tej velikanski cerkvi. Po maši pa so postajali moški pred cerkvijo in izpravljali drug drugega, kaj da je novega iz Celja. Starčsim so se brale skrbni na obrazu, in pol iz strahu, pol iz spoščovanja so se unikali Jerneju, ki je koračil, pol zavesti svoje važnosti, med njimi. Pripravovali so si spomine v znamenja, ki prorokujejo nesrečno leto. Župan se je drznil vprašati Gregorja, kaj da se zgod iz njimi; in vsa tolpa je pritisnila poslušati odgovor. Gregor je toljal ljudi, da ostanejo pri samostanu; le da pridejo njih gospodarji pod varstvo cesarja, ki jim ne vzame nobene pravice. Nekoliko potolaženi, nekoliko nejeverni so se razhajali ljudje.

Ko pa se je izprehal Gregor po samostanskem vrtu, je prihitek k njemu pater Benedikt.

"Snoči sem Vas poslušal, ko ste igrali na citre," ga je pozdravil.

"To je meni jako prijetna godba, in moja sestra jo ljubi nad vse. Pojdova je obiskata, kaj je utegnete!"

Pripravoval mu je spustoma, da je sestra vdrogo po prejšnjem samostanskem vpletovljajuščemu Stančku, in da ji je izmed štirih otrok ostala le še hčerka.

Tako sta prišla do hišice, ki je bila takisto lična odzunjavak kakor snažna in prijazna odzunjavak. Na stoterih malenkostih, kakor pravimo mi moški, dasi nam dejo tako dobro, se je pozna la ženska skrbljivost, ki nam zna z ljubeznično ročnostjo priljubiti dom, da se težko ločimo in radi vracamo.

Benediktova sestra je Gregorja živo spominjala tetke Mine; bila je ravno tako drobna, prijazna in skrbna.

"Tajda, pokaži cvetice!" je dejala stric in pravil, katera semena da je dobil z Laškega, in kako dobro so se obnesla. In Tajda je moral se razkakovati umetna ročna dela, vezene in pletenine, o katerih ničesar ni razumel Gregor, dasi je vse spodobno občudoval. Zamalo se jezdelo Tajdi, da je stric tako nadleguje.

"Saj se gospod Gregor ne zanima za take reči," je mrmlala, in Gregor je živahnio legal, da ni res.

Popoldne pa so sedeli pod javorom, in vnel se je pogovor o predmetu, ki je bil takrat na jeziku trem deželam, o celjski dedini. Pater Benedikt in Gregor sta se zlagala popolnoma v svojih nazorih; Tajda pa se je izkazala gorečo pristašinja celjske kneginje. Stras je jih dajala pogum in zgovornost, ko je povzgovala kreposti slike Karoline, opisovala njeno nesrečo in se hudovala nad možaki, ki jo zapuščajo in izdajajo v briških urah. Ostre besede so letele na Vitovca, a tudi na cesarja. Kot cesarski zastopnik je ugovarjal Gregor, a kako nespretno, ker je vedel in razumel smešno malo o teh rečeh.

Neusmiljeno je pobijala mlada nasprotnica nesrečne njegove razloge in z žarcimi lici in svetlimi očmi je očitala njemu kot zastopniku vsega moštva vse, kar jo je želel na možki, sebično, nevištevno ravnanje.

"Me ženske bi se morale vzdigniti za kneginjo," je dejala navdušena, "ko se med možkimi ne dobo več plemenitega značaja. Kako se je oslavila francoska devica, ki je rešila domovino in kralja, ko so treptali vitezi! In kako trepeči pri nas in kako hite spravljati v varno zavjetje svoj imetak in izkorisciti tujo nesrečo! V starih časih so branili vitezi pravdo vдов in sirot, zdaj pa teptajo; pomagali so v boju slabješemu, zdaj se postavljajo brezramno na močnejšo stran; čast in zvestoba sta jim igrača za otroke, de nar edini smoter, vreden moškega delovanja!"

"Tajda, Tajda!" se je smejal stric in povzdignil prst, "jaz ti ne budem več smel več dajati takih knjig; če ne,

mi pobegnem v Celje in napadeš go spoda Ostrovharja."

Jel je potem dokazovati, da je pravica na cesarjevi strani, in da bi bila velika nesreča za vse, največja pa za kneginjo, ako bi jo spravili slab svestovalci z mirnega pota. Hvaležen je pritrjeval Gregor, ko ga je bila tako nagnala gornjegrajska devica. A Tajda se ni dala tako hitro ugnati, ker si nista mislili, da bi mogel katerikrat moški imeti prav proti ženski. Da je bil Gregor tako slab politik in da se je upiral tako brezuspešno njeni logiki, tega mu ni zamerila. Za načela je šlo, ne za osebo. Z njim je bila prijazna, v svesti si svoje premoči, in kakor sploh radi prizanamo premašnim nasprotnikom in smo ludi na onega, ki je nas zmagal, je obrnila milosrčno pogovor na drugo stran in prisiličila Gregorja, da je prinesel citre. Gregor je zaigral v Tajda in Tajo je zapela

KONEC CIGANSKE POVESTI.

A. H. — "Dol. Novice".

Nikar se ne strašite! Cigan Johan je bila vrana med cigani. Ni si zadrgnil sam vrv ikrog dolgega vratu. Tudi ga niso našli zmrlzega v snegu, kakor pred leti par nedolžnih otrocičev njegove sorte, ki jih je precej po rojstvu položila brezrčna mati v najhujši zimi v sneg, češ da sta zares ciganske kriji, jima ne bo škodovalo; če pa ne plove po njih žilah vroča ciganska kriji, naj pa le umrjeta. Konec Johanova ciganjenja je bil marveč konec vožnje drzne ladje, ki je srečno utekla sovražnemu zalezovanju na odprtjem morju in se znašla v mirnem pristanišču. Umrl je Johan celo previden. Eso vam njegove zavisti vredne srce!

Kdo je bil cigan Jordan? Nepoznana je bila njegova oseba dolgo časa vaskim kokošam in zaklenjenim shrambam. Še pred par leti je prisopila radovnina otročad iz hoste, ki jela zatrjevanja vsa v strahu: cigani kurijo tam sredi goščave. Dosti jih je. Največ mladih, pa tudi star mož sedi ob ognju in poleg njega stara ciganka, vsekakor bolna, ker se nič ne more premikati in samo stoka. Kdo bi verjal otročjim čenčanom! No, vsceno je ostalo res: ciganka je bila na smrt bolna. In kimal potem je stopala mežanova mati v spremstvu par radoznašnjih žen proti kraju, odkoder je prihajal dim in stok. Mati ni šla prazna. Polno torbo si je naložila jedil dobra žena, da jih da bolnici zajedno z dobriimi nauki. Moramo pojaviti bistromno mater. Beli kruh in žlica juhe, pa se je omecilo trdovratni ciganki otrlo srce in je zaželego po nasvetu dobrotnice svoje duhovnikovih tolazil. Kako je gledal očarani Johan, ko je prišel gospod v beli obleki v hosto, dolgo govoril sam z njegovo boljšo polovicu, jo obil po umazani glavi, ji dal nekaj belega v usta in se potem segal s prstom zdaj v sveto posodicu, zdaj se s prstom dotikal ženini ustnic, rok, nog! Vse mu je bilo novo. Prav se mu je zdelo tako. A, kar ga je navdalo z nepošito radostjo in cesar mu ni šlo nikoli iz spomina, to so bile svetle kronice, ki so združile iz dobratne posvečene roke v njegovo narocje. Morebiti so bile namenjene bolnici. Kdo ve! Johantu to ni šlo v glavo. Ona je itak dobila belo reč v usta in bo kmalu umrla. Ni mogel prehvatali dobrega gospoda. Še v žganjarni je govoril edino-le o njem in je čisto pozabil na bolno ženo. Tako časa ga je hvalil in si sproti zamakal vsled govorico osušeno grlo, dokler ni nehalo cvenkati v žepu in se ni prespal v jarku ob poti.

Bolno ženo, silno slabo, so peljali v neko hišo, da bo vsaj umrla na postelji, ki je v življenju najbrž ni poznala. Johan je stopjal za vozom in se solzil. Smilila se mu je žena. A, kdo bi to verjal! Vesel je, da bo kmalu rešen, so ugibali obrekličevi. Še drugi so pa uganili, da mu teko vroča solze po svitlih kronicah, ki jih več nikjer ne more zagledati. Pustimo v času prostosti vsakemu svojo misel!

Ciganki so dobre roke zelo postregle. Vsega so ji nanesli: oblike, odeje, hrane, celo rujnega vinca. Prišli so jo tolaži poleg moža in drugi deležniki ciganske uode. Tolaža je bila kratka. Naslednje jutro izgine cela

družba, tudi Johan in z njimi prav vse, kar se je le dalo ločiti od bolnice. Slovo cigansko je bilo očividno težko. Revica je precej nato izdihnila. Kopokapi so jo krščanski; za pogrebje je imela le nevidne duhove.

Johan je torej odšel v druge kraje, da še v drugih okolišinah pokaže svoje cigansko lice. Sled za njim se je popolnoma izgubila. Ze ga niso več omenjale najbolj zgovorne ženice. Morebiti se mu je že iztekla nit življenja v tuji. Kdo bi skribel za cigana in njegovo usodo!

Johan pa ni nehalo biti srce za krije, kjer živi tolikan dobro ljudstvo. Spetinspet mu je blodila poskočna misel po oni hosti, kjer mu je obolela ciganska žena in kjer so se našla usmijljena sreca ne-le za bolnico, temveč tuji. Slabel je vidno. Star je že. Ura se mu nagiba že na poldne. Tudi on bo moral dati slovo ciganjenju. Kako prav bi mu sedajše prisljivi dobiti ljude! Kar tja pojde, kjer leži pokopana boljša njegova polovica. Tam ga gotovo ne bodo zavrgli! Samo ta strah pred možmi postave in pravice! Poato se je že najbrž izgubilo v megli potapljenja. Ciganu itak mora biti strah neznana reč. Tja pojde, pa je.

Rest! Lepega dne popoldne se znajde v hlevu hiši, ki je bila last dobre mežanove matere. Zima ga trese, slabomu je, da se mu kar temni pred očmi.

Mežanova mati niso bili kaj veseli nepovabljenega gosta. Ves je razcapan. Umanžen morabit že dve leti nazaj. Ta silen in zoperen duh, ki veje od njega, in pa še bojazen, da berač ni najbrž sam, ampak, da utegne pušči tudi mrtve za seboj življenje kot drag spomin! In kar ji je največ Bogove, če je bil krščen, koliko ima na kosmati vesti nakaznih grehov. Če umrje kot pogan, potem bo pa njegova pogubljena duša hodila nazaj in jo strašila. Nič! Če ga drugi nikjer nočejo, ga ima ona v hlevu le pod tem pogojem, da umrje kot kristjan. To povelo ciganu prav odločno.

Ni nam bilo dano, videti, kaj se je godilo v ciganovi duši spričo teh, njeni tako neprijetnih besed mežanove matere. Nič ne odgovori pač pa globočko vzdihne, da bi zbudil v srcu kmečke žene bolgotovo tisto blagodejno čuvstvo, ki mu je pravo ime usmiljeno. Mati majejo z glavo tako čudno in se oddaljijo. Pri tem je ostalo.

Gospoda se je resno bal Johan. Kako bo kregan radi pomilovanja vrednega pogreba rajnje žene. Za hit se potolaži. Gospod je najbrž šel drugam, novi kaplan pa o tem nicese ne ve. Prijegno bi bilo tudi, če bi še enkrat objele njegove suhe dlani srebrne kronice. Tako misli cigan v hlevu, krava liska ga pa debelo gleda, češ v lepo druščino si zašel. Samo, tebe ne bo konč, kakor je nas, kar nas je naše sorte, temveč tebe čaka onkrat groba še hujša družba, kakor je kravja.

Tudi Johann so jele vstajati v glavi resne misli. Povejmo po pravici. Četudi o veri ni vedel došti več, kakor to, da živi Bog, in da je Mati božja bila sveta žena, se mu je vendar začelo prav zdeti, če bi še njemu prinesli tako belo reč, kakor njegovi ženi, in bi ga potem pokopal na prostor, ki je blagoslovjen. Ura mu bo pravkar bila davanjsk! Da, naj pridejo gospod k njemu!

Pa mi opisi pero veselje, ki je pospeševal hitre korake skrbne hišne gospodinje, ko je šla v nedeljo po prvi sveti maši povedat gospodu, da jih želi cigan. Mudi se zelo!

Cigan — na zadnjo uro! Takega slučaja se pa ne doživ ivšak dan. To-

da danes je nedelja in opravila v cerkvi, da človek ne ve, kje se ga drži glava. Če je sila huda, no, naj bo: "Bojn pa pustil devetindevedeset ovac na paši, da poiščem izgubljeno, ki se je zatekal v trnje, ki jo žuga vsak čas zaslužiti."

"Gospod nesejo Boga ciganu," se je hitro raznesla govorica po vseh ob poti. Prav se jim je zdelo, če umre cigan kot spokornik. Obreklije so seveda brž vedele, da kljče cigan go spoda le radi upanja na denarje. To bi jih oštrelj človek, če bi kaj zaledlo!

Cigan je ležal v drugi kraje, da še v drugih okolišinah pokaže svoje cigansko lice. Sled za njim se je popolnoma izgubila. Ze ga niso več omenjale najbolj zgovorne ženice. Morebiti se mu je že iztekla nit življenja v tuji. Kdo bi skribel za cigana in njegovo usodo!

Johan pa ni nehalo biti srce za krije, kjer živi tolikan dobro ljudstvo. Spetinspet mu je blodila poskočna misel po oni hosti, kjer mu je obolela ciganska žena in kjer so se našla usmijljena sreca ne-le za bolnico, temveč tuji. Slabel je vidno. Star je že. Ura se mu nagiba že na poldne. Tudi on bo moral dati slovo ciganjenju. Kako prav bi mu sedajše prisljivi dobiti ljude!

Med zvonjenjem so zatrepli tudi ciganovo telo na blagoslovljeno pokopališče.

Povest je podala roko resnici.

Vopička čaka v Berlinu.

Berlin, 17. jan. — Charles J. Vopicka z Chicaga, ameriški poslanec za Rumunsko, ki je postal v Bukureštu po preselitvi rumunske vlade v Jassy, in v čigar umeknitve je naprosila nemška vlada, je dospel v Berlin pozno snoči, da počaka tu navdila iz Washingtona.

Analafabeti.

Washington, D. C., 17. jan. — Po novem ljudskem štetju ima Brazilija 24,000,000 prebivalcev, od katerih 18 milijonov ne zna niti čitati, niti pisati. Na štirijško milijo odpade 8 prebivalcev. Obseg Brazilije presegajo samo 4 dežele. Združene Države, Kitaj, Rusija in Velika Britanija.

Patriotizem.

Washington, D. C., 17. jan. — Pomorski tajnik Daniels je podelil danes angloški tovarni za streliv in topove Hadfields Limited pogodbo za dobovo 14 in 16 palcev debelih izstrelkov v znesku \$3,141,000.

Ameriške tvrdke, ki so se poganjale za dobovo, so zahtevali \$200 več za vsak izstrel.

Nemški zarotniki obsojeni.

San Francisco, Cal., 10. jan. — Nemškega generalnega konzula Boppa in pet soobstoječev so snoči porotniki v tukajšnjem zavezničnem okrožnem sodišču spoznali za krive preloma ameriške neutralnosti. Smith, ki je bil tudi otočen, so s svojimi izpovedbami za tožbeno oblastvo zagotovili nekaznjenost.

Razen generalnega konzula so po odsodbi prizadeti sledči: Podkonzul von Schack sta ostala kakor dosedajna svoje osebno poročila na svobodi. Za go. Cornell, Crowleyja in von Brinckena je tudi ostalo veljavno dosedanje poročila, ki je znašalo v vsakem slučaju \$10,000. Predlog zagovorništva, ki bode zahtevalo novo, razpravo, sprejme sodnik v petek.

Napravite trajen mir!

Dandanesni ljudje so neprestano v vojni s svojimi željadi. To obžalovanja vredno dejstvo povzroča zapenko, omotico, glavobol, migreno, razdražljivost, izgubo slasti in trdne volje, splošno slabost itd. Napravite trajen mir s svojim željadi! Izčistite čreva in jih ohranite čista s pomočjo Trinerjevega ameriškega zdravilnega grenkega vina, ki je edino zanesljivo zdravilo za želodčne neprilike. Pripravljeno je iz grenačkih zelišč, korenin in lubja največja zdravilna vrednost ter iz cistema, popolnoma dozorelega, naravnega rdečega vina. Ne uživajte alkoholnega želodčnega grenčeca, ki slatki prebavila, dočim jih Trinerjevo ameriško zdravilno grenko vino krepi. Cena \$1.00. V lekarnah. — Kjer je mir nemoč, kakor n. pr. z revmatizmom ali nevralgijo, prepodite mučitelja ali mučiteljico s pomočjo Triner's Linimenta. To zdravilo je nepreseljivo tudi pri nezgodah, izvinkah, oteklinah, ozblinah itd. Cena 25 in 50c v lekarnah, po pošti 35 in 60c. — Ali imate mični Trinerjev Zlati Koledar? Če ne, pošljite 10c v pokritje poštnih stroškov. Jos. Triner, Manufacturing Chemist, 1333-1339 S. Ashland ave., Chicago, Ill. — Adv.

LOKALNI ZASTOPNIKI(ICE)

"A. S."

Allegheny, Pa.: John Mravintz.
Aurora, Ill.: John Kečevar.
Aurora, Minn.: John Klun.
Bradley, Ill.: Math. Stefanich.
Bridgeport, O.: Jos. Hochevar.
Chicago, Ill.: Jos. Zupancic.
Calumet, Mich.: John Gosenca.
Cleveland, O.: Jos. Russ in Leo
Kušljan.

Chisholm, Minn.: John Vesel.
Collinwood, O.: Louis Novak.
Delmont, Pa.: Jos. Pavlich.
Denver, Colo.: George Pavlakovick
Ely, Minn.: Jos. J. Pesel.
Enumclaw, Wash.: Jos. Malnerich
Gilbert, Minn.: Frank Ulchar.
Gowanda, N. Y.: Frank Zore.
Great Falls, Mont.: Mat. Urich.
Hibbing, Minn.: Frank Golob.
Houston, Pa.: John Pelhan.
Indianapolis, Ind.: Martin Česnik.
Iron Mountain, Mich.: Louis Berce.
Ironwood, Mich.: M. J. Mavrin.
Kansas City, Kans.: Peter Majerle
La Salle, Ill.: Anton Kastello in J.
kob Juvancic.

Lorain, O.: Jos. Perušek.
Lowell in Bisbee, Ariz.: John Grice.
Milwaukee, Wis.: John Vodovnik.
Moon Run, Pa.: John Lustrik.
Newburg (Cleveland): John Lekar.
Ottawa, Ill.: Jos. Medic.
Peoria, Ill.: M. R. Papich.
Pittsburgh, Pa.: Anton Sneller.
Pueblo, Colo.: Mrs. Mary Buh.
Rock Springs, Wyo.: Leop. Poljanec
Sheboygan, Wis.: Jakob Prestor.
So. Chicago, Ill.: Frank Gorenz.
Springfield, Ill.: John Peter Nel.
Soudan, Minn.: John Loush.
So. Omaha, Neb.: Frank Kompare.
Stambaugh, Mich.: Aug. Gregoric
Steelton, Pa.: A. M. Papich.
St. Joseph, Minn.: John Poglajen.
St. Louis, Mo.: John Mihelich.
Valley, Wash.: Miss Marie Torkar
Waukegan, Ill.: Matt. Ogrin.
West Allis, Wis.: Anton Skerjanc
Whitney, Pa.: John Salminich.
Willard, Wis.: Frank Perovšek,
Youngstown, O.: John Jerman.

V onih naseljih, kjer zdaj nima zastopnika, priporočamo, da zglasti kdo izmed prijateljev našega lista, da mu zastopnišča poverimo.

Zeleni bi imeli zastopnika v vsaki slovenski naselbini.

Upred. "A. S."

Logično.

K župniku so prinesli otroka, da bi ga krstil. Kmet reče župniku: "Gospod, prinesel sem otroka, da bi ga krstili na име 'Tiger'."

Župnik se nasmeje: "To vendar ni nobeno име. Kje si ga pa dobil?"

Če je mogel biti sveti oče 'Lev', morebiti tudi moj sin 'Tiger'!" odvrne kmet.

POZOR ROJAKINJE!

Ali veste, kje je dobiti najboljše mesto po najnižji ceni? Gotovo! V mesecu

Anton Pasdertz

se dobijo najboljše sveže in prekajene klobase in najokusnejše mesa. Vse po najnižji ceni. Pridite torej, poskusite naše mesto.

Nizke cene in dobra postrežba naše geslo.

Ne pozabite torej obiskati naše mesne in grocerije na vogu Broadway and Granite Street.

Chic. Phone 2768. N. W. Phone 11.

Pristopite k največjemu slovenskemu podpornemu društvu.

DRUŠTVO SV. DRUŽINE

(The Holy Family Society)

št. 1 D. S. D., Joliet, Illinois.

Geslo: "Vse za vero, dom in narod, vsi za enega, eden za vse."

Odbor za leto 1917.

Predsednik.....George Stonich.
Podpredsednik.....Stephen Kukar.
Tajnik.....Jos. Klepec.
Zapisnik.....John Barbich.
Blagajnik.....John Petrič.
Reditelj.....Frank Kocjan.

Nadzorniki:

John N. Pasdertz, Joseph Težak,
John Stublar.

To društvo sprejema rojake in rojkinje in sicer od 16. do 50. leta in izplačuje bolniške podpore \$1.00 na vsaki delavni dan za 50c na mesec. Zavarujete se lahko za \$500.00 ali za \$250.00 pri D. S. D.

To društvo ima že nad \$2,000 (dvajsetoč) v bolniških blagajnih in je v 16. mesecih plačalo \$2,212.00 bolniške podpore članom (icam). Kdo plača takoj ob pristopu \$3.00, to je toliko, ko so plačali drugi člani zadnjih 6 mesecov, je deležen podpore v slučaju nezgode takoj po pristopu, drugače po 6 mesecih. Pristopnina je še prosta.

Redna seja se vrši vsako zadnjo nedeljo.

Kdo želi pristopiti v naše veliko in napredno društvo naj se glasi pri naprednem društvu naj se glasi pri kaštem odborniku.

Naznanilo!

'Slavnemu slovenskemu in hrvatskemu občinstvu v Jolietu naznanjam, da sem otvoril svojo</p